Poštarina plaćena u gotovom

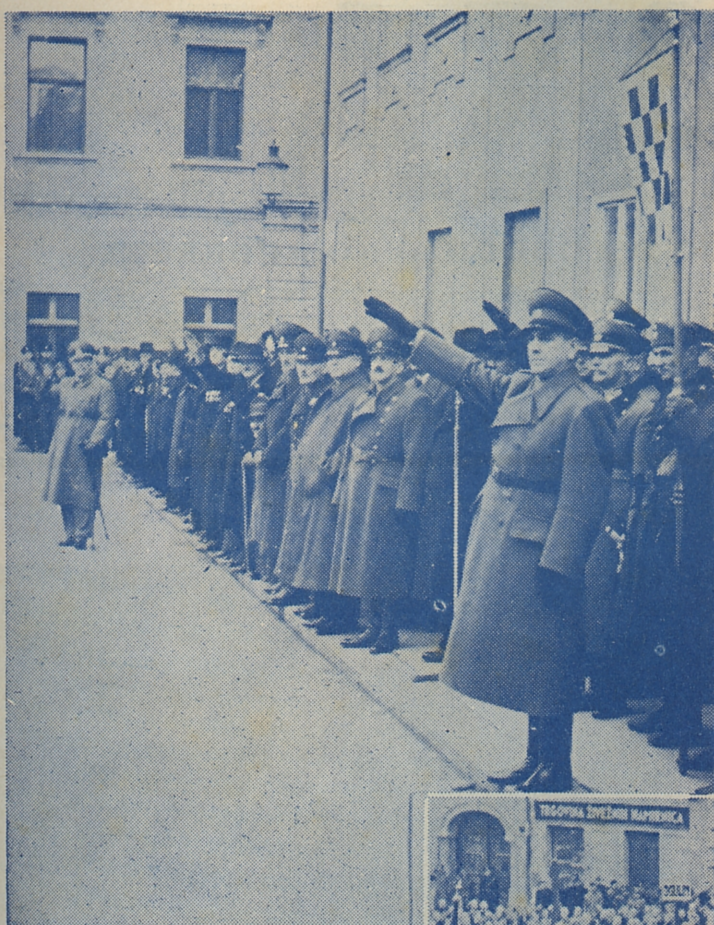
USTAŠA

VIJESNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. ZAGREB, 25. SIJEČNJA 1942. BROJ 4



HRVATSKA OKLOPLJENA KOLA NA VJEŽBAMA





VARAŽDINSKA
GRAĐANSKA
GARDA





MIMOHOD
PRED
POGLAVNIKOM

U GLAVNOM USTAŠKOM STANU POSTARINA PLAĆENA U GOTOVOM CIJENA 2 KUNE

USTAŠA

VIJESNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

GOD. XII. ZAGREB, 25. SIJEČNJA 1942. BROJ 4

Pred nama je put žrtve, vjere i pobjede

Nekoliko misli ustaškim redovima

Ustaška revolucija prošla je kao snažni potres našom zemljom i našim selima, našim ljudima i našim krajevima i ta revolucija živi kao biće i kao organizam, ona živi u naponu elementarne snage i u nabreklosti prirodne sile, koja je odvaljena iz narodne duše i svijesti, prošlosti i borbe, kao gromada velebitskog masiva. Ona živi i ona se razvija kao život i kao zbivanje u toku svojih razvoja, u razvoju svoje dinamike — dinamike revolucionarne baštine i stvaralaštva. Ona prirodno prolazi kroz sva razdoblja svakidašnjeg života, jer je srasla s životom čovjeka koji je gleda sa svojih svakidašnjih vidika. Čovjek ju je čekao, čovjek ju je doživio i proživio i promatra je sa gledišta ove naše bijedne svakidašnjice — bijedne po značajevima i uvjerenjima, bijedne po ljudima. Životni vrtlog sudbonosnog svjetskog zbivanja zahvatio nas je sve u sudbinskom toku i obuzima nas kao nadljudska snaga i nosi nas, nosi... Kamo?... Onamo do kud je dopro naš idealizam, do kuda su doprli naši snovi i naše suze, naši vapaji i naš plač, naše žrtve i naša prošlost, do kud je doprla naša prošlost i odakle će započeti naša budućnost.

Budućnost! Tolikima neshvatljiva riječ!

O toj se budućnosti radi, za nju se borimo i za nju se žrtvujemo, nju čekamo, jer ovo što proživljujemo u svakidanjem iskušenju, to nije ono što smo čekali, to je prolaz, to je put do onoga do kuda ćemo doći i kamo moramo doći svojom revolucijom i svojom državom.

Pred tim vidicima pred vidicima budućnosti stojimo mi, narod buntovnika i robova, narod griješnika i narod pokajnika, stojimo i želimo da si pogledamo oči u oči, i da kažemo ono što osjeća svaki od nas, svaki pošteni ustaša, što osjeća i što proživljuje u previranju naših sudbonosnih dana.

Ustaški je pokret prošao putem žrtve, teške i krvave žrtve, koju će razumjeti i shvatiti tek vjekovi i došao je do slobode. Žrtvom je došao k svojem narodu, da mu donese najviše što mu je mogao dati, da mu donese otkupljene i uskrsnuće,... slobodu.

Slobodu... i još nešto! Slobodu i žrtvu! Žrtvu za pojedinca, žrtvu za narod, žrtvu za Hrvatsku. I ustaški pokret ne daje svojem narodu lagodnost, ne daje mu smirenje, daje mu borbu, daje mu nemir i put do budućnosti. Put do života, put do Hrvatske. Veliki ciljevi traže velike žrtve, velike žrtve traže velike ljude i velike heroje. I naše su žrtve velike, ali nisu veće od naše snage, nisu veće od naše izdržljivosti i od naše vjere. I pred nama stoji put žrtava, a iza njih budućnost i ustaška Hrvatska — velika Hrvatska. Naša je budućnost jasna i mi znademo da će biti onakova kakovu mi iščekujemo i kakovu ćemo mi izvojevati svojim naporima i svojim žrtvama.

Tko nije spreman za žrtve taj nije Hrvat, taj nije ustaša, jer ustaše su pokoljenje žrtve i pokoljenje vjere. Kad smo godinama proživljavali težinu Golgote nijesmo padali, već smo vjerovali i žrtvovali, vjerovali i pobijedili. I danas jače nego ikada vjerujemo — vjerujemo u budućnost i život, vjerujemo u Hrvatsku. Vjerujemo i čekamo još teže žrtve i još teže puteve, još teža iskušenja i još veću pobjedu.

Vjera i pobjeda!

Vjerujemo i čekamo svijesni, da pred nama stoji put žrtve, svijesni, da pred nama stoji dan obračuna sa svim onim tamnim silama, koje stoje na putu do našeg smirenja i do naše sretne budućnosti. U taj obračun vjerujemo jače nego ikada i vjerujemo, da će doći čas, kad ćemo zbaciti krinku s onih, koji igraju ulogu naših grobara, s onih, koji svijesno ili nesvijesno stoje u službi medjunarodnih zločinaca, obojenih crvenom bojom krvavog terora. Njih će nestati, a naša će revolucija ostati, ostat će snaga i volja za život, ostat će ustaška Hrvatska — ostat će vječno.

Pred nama stoji put žrtava, još teži i sudbonosniji, nego što je ikada bio, pred nama stoji put vjere i put pobjede. Naša revolucija nije završena, ona čeka na nas, ona čeka našu žrtvu i našu krv, ona čeka svoj pravi zamah i pobjedu.

Mi čekamo žrtve!

Mi nosimo vjeru!

Mi vjerujemo u pobjedu!

Pred nama su veliki dani, pred nama su velike žrtve, u nama je velika vjera, uz nas je Poglavnik, a pred nama je velika budućnost!

P-o.

Vrijednost ustaških znamena

U znaku križa, noža i samokresa

Šapat je išao od usta do usta hrvatskih revolucionaraca u domovini i u tudjini, da Hrvatskoj nema slobode, dok krv ne proteče. I krv je doista protekla. Zavjetovali su se mnogobrojni borci, da će i sam svoj život žrtvovati za slobodu svoga potlačenog naroda. Kleli su se tamo, gdje ih nije nitko vidio: u vojsci, u radničkoj tvornici, u kutiću najzabitnije seoske potleušice, na poljima i medju brdima... Sve je išlo od jednog do drugog. Cilj je bio postavljen, a sredstva su se birala. Tako je Poglavnik propisao u Ustaškim načelima.

Sve nas je skupa jedno vezalo u borbi: raspelo, bodež, samokres. Pacifisti i demokrati predbacivali su nam, da to ne ide zajedno — blagost i krv.

Mi smo ih ustaše razumjeli, zašto nam tako govore, ali oni nijesu razumjeli nas, zašto tako radimo. Razilazili smo se, jer nam cilj nije bio isti, a prema tome ni sredstva borbe. Raspelo je podsjećalo i podsjeća ustašu pred kim je položilo zakletvu.

Raspelom se služe narodi kod svečanih i ozbiljnih čina. Mi Hrvati nijesmo baš osobito pobožni, nijesmo ni licemjerni bogomoljci, ali nijesmo ni bezbošci niti nevjernici. Narod, koji je vjekovima stajao i stoji na braniku zapadne kulture, jasno je, da nema toliko svetaca, koliko ima boraca. Dok su se drugi narodi borili za vlastite probitke, Hrvati su se borili za evropske.

Raspelo ustašu hrabri, da drži časnu riječ, koju je zadao Poglavniku i ustaškom pokretu. Na raspelu je visio Bogčovjek, koji je sebe žrtvovao za druge. I ustaši je dužnost, da radi i spasava druge, da ih oslobodi, prosvijetli i tako podju novim putem, putem časti, prekaljene hrvatske svijesti, borbe i pobjede. To se ne može postići niti najvatrenijim govorima niti člancima. Potrebno je novo oružje. Ono, koje straši, lomi verige, kida lance, kojim je zarobljenik sputan. Za lanac treba nešto čvrsto, kaljeno, oštro.

Ustaše odabraše bodež, vjekovno sredstvo za obračun s neprijateljem. Ne nose ustaše bodež radi nakita, nego radi njegove važnosti u tijesnoj borbi. On je zadnja obrana, od koga pada napadač i branilac. Hrvati su se odlikovali u borbi s mačem i bodežom. To je znak hrabre hrvatske mišice, koju je neprijatelj mnogo puta osjetio.

Samokres se već proslavio u hrvatskoj ruci. Hrvat je toliko navalan i neustrašiv, da se približi neprijatelju i tako ga sigurnije pogodi. Vješta ruka obračunava s neprijateljem u tren oka.

Raspelo, bodež i samokres jesu oni hladni predmeti, koji su zagrijavali ustaše u borbi za slobodu. To troje postalo je i ostaje stvarnim, trajnim i vidljivim simbolom borbe i žrtve.

Oni nijesu samo formalnost ustaške zakletve, nego idejna sredstva, koja su nadopunjala glavnu svrhu borbe za nezavisnost Hrvatske.

Raspelo, bodež i samokres jesu ustaško trojstvo. Oni su tajna uspjeha Poglavnikova ustaškog pokreta. Kao što su predstavljali snagu izdržljivosti za konačni uspjeh i oslobodjenje od tudjina, tako su isto zajamčeni znaci budućnosti ustaške Hrvatske. Bez toga ne bi bilo slobode i nezavisnosti hrvatskog naroda. Oni potiču ustašu, da zaboravi i prezre svoj život, a drugi ostanu živi i postanu slobodni. To su najveće žrtve: radije podleći, a ne iznevjeriti se zadanoj riječi. Prije poginuti, nego li ustašku zakletvu pogaziti.

Oni, koji su nedostojno položili ruku na ustaško trojstvo, ne mogu dugo biti ustaše. Takvi će kad li tad li otpasti. To je posve naravno: jača je svetost onoga, što predstavlja ustašku zakletvu, nego li licemjerno mišljenje jednoga ili više pojedinaca. Takvi će jednom svojevoljno ili po zakonu odstupiti ili će poginuti od onoga, čemu su se iznevjerili.

Hrvati nijesu nikada kroz svoju junačku prošlost gazili svoju zadanu časnu riječ, a još manje vojničku. Ustašku muževnu riječ pogotovo ne smiju, jer je ustaška riječ pojačana vojnička riječ. Kada nju ne bi izvršivali, obeščašćivali bi svoju povijest, koja je puna časnih vojničkih žrtava.

Vl.

Hrvatski ustaša ne može biti mlaki i mirni promatrač polaganoga i mirnoga razvitka dogodjaja i čekati neka dobra vremena, dok se oblači i zavedruje. Hrvatski revolucionarac i ustaša ima drugu veliku zadaću, on mora biti krut i nemilosrdan, bez milosti, jer je njegova dužnost, da gvoždjem, vatrom i krvlju skrati muke hrvatskoga naroda, da silom skrha vrat tudjinskome nametniku i tako oslobodi svoju domovinu.

(Poglavnik u emigraciji)

U nekoliko

Neprocjenjena

Ja nisam kriv što sam optimista. Takav sam. Možda i za to, što sam rodjen u mjesecu ožujku, kad se naslućuje cvijeće, koje dolazi i kad mirisi najavljuju zvukovima plavih daljina: eto nas!

Uopće je, kažem vam, zgodna stvar roditi se u ožujku.

I ostaneš takav. Jednostavno — optimista. I ništa te ne može maknuti iz najboljih nada, mišljenja i sličnih stvari. Nisam ni osjetljiv.

Jugosokoli, redarstveni agenti, četnici, crveni krst, narodna odbrana, patriote, radikali, jerezovci, jenesovci, vrazi, lopovi, pljačkaši, konfidenti i sotone. — Dobro.

Uredjivali smo taj nekakav list. — Nekakva frankovština i separatizam, jedan tjedan za puk, drugi za redarstvo. Poziv, redarstveni agent i tako.

— Kako se — veli — zovete?

— Neki me zovu Jožčenko — velim — a neki me i ne zovu, pošalju agenta, da me dovede.

I zatim, rodjen, pismen, zanimanje, koga vraga mislite, jeste li poludili, država je tu, njegovo veličanstvo, zabrana za mjesec dana lista, 1000 dinara globe i — veli — pišete izmedju redaka.

Dokazivao sam mu, da je izmedju redaka prazno i neka sam pogleda, ako misli protivno i naravski da to nije pomoglo.

Onda su neki dobri mladići postali pesimiste. Dabome sasvim protivno od optimizma. Nobrojili su mi sve one gore navedene: jugosokoli, redarstveni agenti . . .

— Pa što — velim — za to!

— Denunciraju — vele — zatvaraju, a negdje i ubijaju!

— Tko? — pitam.

— Pa svi ovi nabrojeni jugovići!

— Dobri mladići moji! Neka vas to ništa ne smeta. Jesu li oni za državu ili nisu? — Naravski jesu! — Za koju? — Za Jugoslaviju? A? Hm! Kako god hoćete! Oni su iza Sijam i za Tunguziju i za Vragoslaviju, dragi moji. A ako mislite poimence gospodina Jugoslava Zasvevladovića, onda budite potpuno mirni i pazite, da mu se ne bi štogod zamjerili, jer biste mogli u svoje vrijeme imati od njega neugodnosti.

redaka ...

usluga

Jesu li me razumjeli ili nisu tada, nisam ih pitao.

Ovih dana susretnem gospodina Jugoslava Zasvevladovića. Doduše, nešto sam kratkovidan, ali čini mi se da je imao i odoru. Pristupim. Mislim, sad ću ga iznenaditi. Jest, vraga!

— Zdravo Jugoslave — velim.

— Oprostite — veli on — tko ste vi?

— Oho — velim — već se ne sjećaš Jožčenka.

— Ah ti — veli — nekako si se promijenio. Ali ti si već valjda zaboravio isto mene, jer si me krivo nazvao. Ja se zovem Hrvatko Ustašić. Povjerenik u tvornici ili tvrci . . .

Kasnije sam ga sreo još jednom u kavani. Sjedio je u društvu s važnijim dužnostnicima, koji iz razumljivih razloga za Jugoslava nisu iz mjesta gdje je djelovao bivši Jugoslav Zasvevladović. Kritizirao je sve od reda.

— Premalo se radikalno zahvaća — tumačio je svojem društvu — ja sam očekivao sve oštrije. Kad sam 1933. javljao »preko« vijesti, jer sam kako znate stajao u stalnoj vezi s emigracijom... vješto sam to upriličio; . . . svi su mislili da sam ja u službi . . .

Čini mi se da nisam ni platio karte, već sam izletio van.

Susreo sam nakon par dana i one naše dobre mladiće. Vraćali se s terena. Umorni, oduševljeni. Ustaše.

— O, Jožčenko! Kako je, kako je?

— Dobro je dragi moji. Samo vas moram upozoriti, da se u Zagrebu nalazi jedan najradikalniji Hrvat, koji pozna i vas. To je Hrvatko Ustašić. Strašno je zabrinut za narod i voli da bude sve — radikalno. Ne dolazite mu na oči, jer će vas još obijediti, da ste pred nekoliko godina sabotirali njegov hrvatski rad, pošto ste se javno izlagali za ovo što je došlo. Time ste, naime, na sebe privlačili pozornost beogradskih vlasti. Trebali ste, po njegovom naziranju, biti učlanjeni u sokolsko društvo ili četničko ili barem u JRZ.

Hrvatko Ustašić ili bivši Jugoslav Zasvevladović znao je vrlo dobro, da bez Hrvata nema ni Hrvatske. Stoga je za novu Hrvatsku napravio, kao i njemu slični neprocijenjenu uslugu. Sačuvao joj je — sebe.

JOŽČENKO

Ustaški stegovni sud

Načelo odgovornosti u Ustaškom pokretu

Ustaštvo nije stranka, nije utočište ni sredstvo za obogaćivanje pojedinaca. Ustaštvo je pokret cjelokupnog hrvatskog naroda, ustaštvo je smirenje cijelog hrvatstva i kroz ustaštvo želi svaki Hrvat postići svoju sreću i smirenje. Svatko, tko bi ustaštvo drugačije smatrao, svatko, tko bi rad u ustaškom pokretu iskorišćivao za lične probitke — nestat će!

Svetinja hrvatstva spojenog s ustaštvom — ne smije se blatiti!

Poglavnik je naglasio, da iz dužnosti izviru prava, a iz obojega zajedno odgovornost,

i to odgovornost ne samo pred Njime, nego pred cijelim hrvatskim narodom za vlastiti rad, za povjerenu vlast, za usklađivanje te vlasti s Ustaškim načelima, ukratko, za svoje bivstvovanje u velikom ustaškom tijelu, kakovo je ustaška Hrvatska. To nije prazna riječ, to je uživljavanje u ono, što je bilo iščekivano stoljećima, u što se vjerovalo kao u otkupljenje i što je došlo kao plod i nagrada vjekovnog žrtvovanja, lutanja i krvarenja. Zar možemo danas plodove te vjekovne borbe, ostvarenje stoljetnoga sna prepustiti na milost i nemilost nekolicine onih, koji su ustaštvo shvatili kao nešto svakidašnje, privremeno, kao jednu fazu revolucije, koja se je odigrala 10. travnja? Zar smijemo dopustiti, da sreća, koju su željkovali djedovi, propadne kao dosanjani san, kao nešto, što je na čas prohujalo našim dušama kao sjećanje na slobodu?

Ne, nikada!

Ne ćemo dozvoliti, da nam ruše nastaše ono, što su izgradile ustaške mišice i u što su vjerovale ustaškom vjerom prožete duše.

Svojom izjavom o pravima i dužnosti, naglasio je Poglavnik, da visina položaja i čast ne znači vlast i silu, nego naprotiv, snagu, volju i sposobnost pojedinaca, da poradi za Hrvatsku više od ostalih. Doglavnik ima veća prava od stožernika, on ima veće dužnosti od stožernika, on ima i veću vlast, — ali i veću odgovornost.

Nikad više ne će u Hrvatskoj ime i položaj prekrivati nedjela i brisati krivice! Nikada više ne će riječ pravde umuknuti nad zločinstvom počinjenim ma od koga.

Nijesam došao vladati, nego raditi, rekao je Poglavnik. — Ustaše nijesu došli pašovati, mirovati, nego graditi, izgradjivati i učvršćivati toliko željkovanu hrvatsku državu.

Svi su ustaški dužnostnici, od onih najviših do najnižih samo radnici u jednoj velikoj radionici sreće i vječnosti stvorene ustaške Hrvatske.

Odredbom Poglavnika ustrojen je stegovni sud Glavnog Ustaškog Stana i na taj je način stvoreno sudište svima onima, koji bi zaboravili na povjerene zadaće, na poslanstvo ustaštva, pa bili oni stožernici, Poglavni pobočnici ili Doglavnici. Pred velikom i snažnom ustaškom misli, pred silnim i svetim zadatcima ustaštva, svi smo mi sićušni i neznatni. Mi smo zvani, da prožeti vatrom ustaške vjere poradimo na ostvarenje svake točke Ustaških načela, a oni, koji bi se javili za borce ovih velikih ideala, vodjeni ličnim probitcima — moraju se maknuti s puta!

Stegovni sudovi nadležni su, kako se kaže, za istraživanje, sudjenje i kažnjavanje stegovnih prestupaka ustaških dužnosti, koje počine ustaški dužnostnici bilo kojeg položaja ili časti.

Kao prestupnik smatra se svaka ona osoba:

1. koja se riječju ili djelom ogriješi o ustaška narodna, politička, kulturna ili vjerska načela i zasade;

2. koja se oda piću, kartanju ili razbludnom životu;

3. koja zloupotrijebi ustašku odoru ili oružje, odnosno osobnu iskaznicu;

4. koja se ogriješi o stegovne dužnosti prema svojim predpostavljenima ili uopće prema položajnim starijim dužnostnicima;

5. koja svojim nastupom krnji ustašku stegu ili bratsku uzajamnost;

6. koja se kao nedostojna uvuče u ustaške redove;

7. koja zlonamjerno prešuti kakav prestupak ili zločin svoj ili druge koje osobe, navedene u § 1. ove odredbe, ili takovoj osobi svojim svjedočanstvom, odnosno preporukom, pomogne uvući se u ustaške redove;

8. koja se ne pokori nalogu ili ne izvrši nalog predpostavljenog ili položajem starijeg ustaškog dužnostnika, ako je izdani nalog službenog značaja i

9. koja kleveće kojeg pripadnika »Ustaše«, hrvatskog oslobodilačkog pokreta, ili mu svjesno naškodi.

U ovih 9 točaka sadržana je opomena svima onima, koje bi »opojila vlast«, podcrtana je opomena svima onima, koji bi pomislili da je »došao njihov čas«, u tih je devet točaka proširena i naglašena ona Poglavnikova: »— vi znate, da se ja ne šalim —.«

Ustaštvo nije niklo preko noći, ono se nije rodilo kao časovita zamisao niti je nastalo da propadne. Ustaštvo je vjekovima živjelo u hrvatskim dušama, ono je prožimalo svaku stanicu hrvatskih boraca i ono ne može i ne smije nestati. A svi oni, koji ne misle ustaški, koji ne shvaćaju ustaštvo kao vjeru, kao sretni završetak stoljetne borbe i lutanja, osjetiti će težinu ustaške ozbiljnosti i pravde. Bu,

IZ PROŠLOSTI ustaškog pokreta

Povjesni sastanak u prostorijama stranke Prava

Osnovan je Ustaški revolucionarni pokret

Odnosnoga dana oko 8 sati na večer bili smo već svi pozvani na okupu, kad je ušao dr. Pavelić. Svi smo ustali i pozdravili ga poklicima i pljeskom. Vedar i nasmješen kao uvijek, srdačno je odzdravljao i rukovao se sa svima prisutnima. Zatim je zauzeo mjesto u sredini stola i još jednom zaokružio pogledom po nama kao da se je htio osvjedočiti da li smo svi i da li smo svi dostojni onoga na što se spremamo. Zatim je započeo najprije s kratkim razgovorom, zanimajući se za svakog pojedinog, a da odmah zatim predje na stvar.

Poglavnik je najprije odao puno priznanje dosadanjem radu Hrvatske Starčevićeve revolucionarne mladeži, koja je napose sa svojom ozbiljnošću i spremom na II. saboru, te revolucionarnim nastupima poslije 20. lipnja dokazala, da je dorasla vremenima, ne prešavši nigdje i nikada dozvoljeni okvir rada i ne prekršivši primljene općenite upute. Zasluga je baš te revolucionarne mladeži — rekao je dr. Pavelić — da je onih burnih dana cijeli svijet dobio barem prilično ispravnu predodžbu o prilikama u takozvanoj Jugoslaviji i o teškom stanju te pravom raspoloženju u Hrvatskoj. Zatim je u nastavku rekao, da je s 20. lipnjem nastao jedan veliki i posvemašnji preokret u hrvatskoj politici, jedan posvemašnji duhovni lom izmedju Hrvatske i Srbije. Kao posljedica toga, potreban je i drugi način borbe, jer ovaj dosadanji nije koristio i prema tome ni valjao. Mi znamo, mi smo osvjedočeni, — nastavio je po prilici dr. Pavelić — da Srbija nikada ne će mirnim putem pristati na pravedno riješenje hrvatskoga pitanja. Sve ono što je Beograd činio, što se je tamo govorilo i pisalo o tobožnjoj dobroj volji, sve su to samo srbijanske podvale, sve to služi samo zato, da Beograd dobije vremena i da strani svijet zaboravi beogradski pokolj. A kad to znademo, bilo bi suvišno, glupo i zločinački nastaviti dosadanju politiku, jer samo s novinstvom, govorima, zapisnicima i zdravicama, pa čak ni s demonstracijama ne ćemo Srbe otjerati s naše zemlje i uspostaviti hrvatsku državu.

Vi znate, pošto ste mnogi i sami sudjelovali, — nastavio je — što smo sve do sada poduzimali u cilju da dodje do izražaja sloga i jednodušnost u našoj borbi protiv Beograda. Vi znadete i moje korake i dra. Trumbića, kao narodnih zastupnika, znadete što smo mi sve poduzeli, a znadete i to, što je u tom pravcu poduzeto medju omladinom. To sve moglo je biti dostatno za prvo vrijeme, za početak, za prelazno vrijeme, koje se je navještalo i to tako dugo dok se ne spremimo i prema unutra i prema vani. Danas to medjutim više nije dostatno. Danas je to prelazno vrijeme — barem za nas Starčevićance i revolucionarce — završeno i mi sada moramo preći u posvemašnju revolucionarnu borbu. To moramo učiniti tim prije jer, po svemu sudeći, Beograd nam naskoro sprema nova neugodna iznenadjenja, a možda i nove zločine. On se je takodjer ovih nekoliko mjeseci spremao za ono što ima nadoći, i za njeg je izgleda prelazno vrijeme završeno i sada se sprema na navalu. Mi moramo takodjer biti spremni: ako ne odmah za navalu, a to barem za čestitu obranu.



Poglavnikova slika iz 1928. g.

Mi smo do sada pripremili tlo u narodu i u svijetu i mi nismo ništa propustili. Mi ćemo se baciti na rad, na koji smo već pozvali i još ćemo pozvati sve druge čestite borce izvan naših pravaških redova, jer mi ne stvaramo nikakvu stranku, mi ne uzimljemo nikakav monopol za borbu, *već stvaramo jedan sveopći narodni hrvatski oslobodilački pokret, u kojem ima mjesta za svakog odlučnog i nepopustljivog borca za hrvatsku slobodu i za hrvatsku državnu samostalnost. Mi znamo što hoćemo: nezavisnu državu Hrvatsku unutar njezinih povjesnih granica. Za to se borimo, za to ćemo se boriti i od toga ne odustajemo.*

Potpuni ili djelomični uspjeh našeg rada ovisi mnogo o tome, kako će narod tu borbu prihvatiti, odnosno koliko će nas u tome poduprijeti ili možebitno ometati druge stranke i skupine. O tome će ovisiti i brzina našega rada i naših stvarnih postignuća. Mi znamo da je danas cijeli hrvatski narod za revolucionarno i nesmiljeno razračunavanje sa Srbijom, znamo i to, da su i druge omladinske organizacije pokazale volju za takvu borbu, da su do sada s nama suradjivale i da su nam svi njihovi predstavnici obećali svoju suradnju i za buduće.

Mi dakle računamo sa svim tim povoljnim okolnostima i ako ne će biti zapreka sa strane službenoga vodstva S. D. Koalicije ili drugih jačih čimbenika hrvatske politike, ja vam kažem, da će naš organizatorni rad veoma brzo biti gotov i da ćemo biti u stanju dolično dočekati svaku novu beogradsku navalu. U protivnom slučaju stvar će ići polaganije i naša spremnost i snaga u danom času — koji je možda veoma blizu — ne će biti tolika, nu za to će onda pasti krivnja na one koji bi naš rad i našu borbu htjeli iz stranačkih ili osobnih razloga ometati.

Nama nije ni do osobnih ni do stranačkih probitaka i slave. Mi smo to i do sada pokazali, a dati ćemo im još i daljnji dokaz, jer, braćo pravaški omladinci, naša organizacija mladeži pod pravaškim imenom s vremenom će prestati s javnim radom, glasilo te mladeži obustaviti ćemo i to iz razloga da pokažemo našu dobru volju za složni nastup i nalet cjelokupne borbene Hrvatske, koji je potreban.

Ne znači, da se mi time odričemo svega onoga što je dobro i izvrsno u pravaštvu. Napose ne znači da se mi odričemo Starčevićeve velike misli. Ne! Posve obratno: mi želimo da tu veliku misao prihvate još i oni Hrvati koji to do sada nisu učinili, mi želimo da se pod geslom »Hrvatska Hrvatom« a za

uspostavu nezavisne države Hrvatske što prije okupe svi čestiti hrvatski borci i da tako hrvatski narod što prije izvojuje svoju slobodu i svoju nezavisnost.

Mi u našoj duši ostajemo pravaši, ostajemo dakle borci za hrvatska prava i za hrvatsku državu, ali mi ne ćemo i ne smijemo ovaj čas biti stranka ni strančari. Strančarstvo je dosta zla nanijelo Hrvatskoj, strančarstvo je krivo da tri Hrvata na sastanku osnivaju pet stranaka. Stoga moramo obračunati sa strančarstvom, moramo obračunati sa svadjama stranačkih vodja.

Mora prestati politika Hrvata, na čije mjesto neka dodje politika Hrvatske!

Iz tih razloga i mi pristupamo k osnivanju sveopćeg hrvatskog oslobodilačkog pokreta, iz tih razloga ne želimo ni ne smijemo taj rad voditi pod makar i lijepim i dragim, ali ipak stranačkim imenom. Znam, da mi Starčevićanci, napose mladež, raspolažemo s mnogobrojnim organizacijama, znam da smo već okupili pod Starčevićevu zastavu najveći i najborbeniji dio hrvatske mladeži i starijih boraca, znam da i vijesnik »Starčević« danas imade velik broj čitatelja, nu to sve mogu biti — u očima drugih — tek stranački uspjesi i probitci, to sve nije dostatno za postignuće potpunog cilja. Zato ćemo za nekoliko dana pokrenuti novi list pod imenom »Hrvatski Domobran«, koji će biti lučonoša našega sveopćeg narodnog pokreta. Pokretu ovaj čas ne možemo dati ime niti ga možemo prijaviti kao pokret ili organizaciju, jer ga vlasti ne bi ni dozvolile i jer to ne bi bilo revolucionarno.

Mi spremamo ustanak cijeloga naroda, pa smo mi medju nama taj pokret stoga okrstili Ustaškim pokretom, koje će ime primiti i javno onda, kad za to dodje čas. Mi ćemo dakle organizaciju za sada provadjati bez imena, nu po novinama »Hrvatski Domobran« vjerojatno će nas svi prozvati domobranima ili domobrancima, pa smo i s tim zadovoljni...

*

To bi u glavnome bile povjesne Poglavnikove riječi, s kojima je on najavio osnutak Ustaškoga pokreta, za koji je bio dobio slobodne ruke od stranačkog vijeća i omladinskog sabora i za koji su svoju suradnju i pomoć te poslušnost obećali gotovo svi predstavnici ostalih omladinskih organizacija.

Lagalo bi se ako bi se reklo da su zagrijani pravaški mladići tu prividnu »likvidaciju« dosadanjega, a napose novina »Starčević« primili tako lako. Tu je bio skoro trogodišnji teški rad, koji je donio ploda, tu je bilo toliko lijepih osjećaja i uspomena, tu se je radjala i bojazan, da ćemo se mi svi jednostavno s našim organizacijama utopiti u nekoj velikoj organizaciji, koju će možebitno voditi ljudi našega nepovjerenja... Postavljana su u tom pogledu, kao i inače mnogobrojna pitanja na dra. Pavelića, na koja je on najspremnije odgovorio i mnoge stvari još i opširnije protumačio.

Potpuno su se svi primirili tek onda, kad je dr. Pavelić priopćio, da je vodstvo pokreta povjereno njemu. To je bilo za svakoga od nas potpuno jamstvo, jer je dr. Pavelić za nas i onda bio ono, što je i danas, jednom riječju: Poglavnik!



Razumljivo je, da se na tom sastanku nije moglo otvoreno raspravljati o svim pitanjima. Sjednicama, raspravljanjima, sastavljanju zapisnika, pripovijedanju svega i svačesa tako da svi znadu sve — bilo je kraj. To je stvar prošlosti, a sada dolazi nešto posve novo, dolazi pravi ustaški revolucionarni rad u kojem će se govoriti samo onoliko koliko se može i u kojem će svatko znati samo ono što mora znati. Stoga se je cjelokupni dalnji pripremno organizatorni rad odvijao tako, da se je pozivalo već odredjene pojedince iz Zagreba i pokrajine i onda im se je na samu, bez svjedoka, govorilo potrebno i davalo upute za rad. Novi sustav rada, koji je uvjetovan novim potrebama, novim načinom borbe i novim vremenima, koja dolaze.

Započeo je ozbiljan i neumoran rad. Mnogobrojni pojedinci bili su jedan po jedan pozvani u Zagreb, gdje su dobili točnih uputa i promičbenog gradiva, gdje su dobili zapovijedi što i kako imadu raditi u narodu. Ne rad uz čašu vina, ne rad po sobama i uz zapisnike, već tihi ozbiljni i podzemni revolucionarni rad. Ti izaslanici bili su upućeni u pojedine župe (za onda još županije) gdje su imali doći najprije u vezu s već prokušanim i poznatim hrvatskim revolucionarnim borcima, a zatim potražiti i okupiti i druge borce, koji još do tada nisu s nama uže suradjivali. Sve raspoložive i već organizirane snage Gradjanske, Radničke i Sveučilišne Starčevićeve mladeži stupile su predano u novu djelatnost. Dok su već spomenuti izaslanici u pojedinim župama prikupljali pojedince i male skupine boraca koji će u dani čas preuzeti vodstvo revolucionarne ustaške djelatnosti, dotle se je i u Zagrebu na novi način provodila organizacija i rasporedjivao rad. Na sveučilištu i u srednjim školama potajno su osnovane male skupine djaka s posebnim dužnostima za djelatnost, koja će doći, a za koju djelatnost su vodje pojedinih skupinica dobili pravodobno upute. (Bz.)

STARČEVIĆ

GLASILO SAVEZA HRVATSKIH PRAVAŠKIH REPUBLIKANSKIH OMLADINA

IZLAZI MJESEČNO. — GODIŠNJA PRETPLATA DIN. 12.— INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CJENIKU. — PLATIVO I TUŽIVO U ZAGREBU.

ZAGREB U SVIBNJU 1928.

Vječna Ti slava Veliki Hrvatu!

Omladinski list »Starčević« iz g. 1928.

Starčević u potrazi za čovjekom

Žigosanje slavosrpštine i služinske pasmine

Starčević je prošao četrdesetgodišnjim putem našom bijednom svakidašnjicom, prošao je jednom političkom sredinom u osvitu našeg nacionalizma osvjetljujući svijetlom ironije i satiričnosti povorku ljudi, što osam vjekova plače i krvari pod razderanim plaštem Kroacije. Prošao je Stari prorok i nestao u tišini šestinskog zaborava, a iza njega je ostao svijetli srebrni trag, koji se protegnuo do zvijezde i vječnosti. Saborske debate, žučljivost dnevnog političkog života prošli su kraj njega u povorci galame i demonstracija, deklamacija i pjesama, a on je primaknuo svijetiljku i pod blijedim osvjetljenjem nestalo je života, a hladni kosturi bez duše i bez krvi zvonili su u prahimni laži u nekom čudnom zvuku, koji je tako sličan zveketu novca. I Stari se gorko nasmiješio pred karikaturom života i zbivanja i pošao je u labirint hrvatske tame, da traži čovjeka — značaj Hrvata. Ništa više.

Čovječe, čovječe, čovječe...

Gdje si?

Starčević je jasno zapazio sudbinsku povezanost čovjeka i naroda, pojedinca i oslobodilačke borbe i tražio je političku snagu u jakosti značajeva, u značaju apostola i mučenika, revolucionarca i patnika, borca i pobjednika. I Starčević moralista isto je toliko jak, kao i Starčević nacionalni prorok i ideolog. Četrdeset godina žučljive i gotovo tvrdoglave upornosti značilo je svjetiljkom tražiti ljude u svakidašnjici našeg bijednog života. Tu gotovo odpada nacionalni momenat, jer istina i nacija postaju istovjetni pojmovi. Hrvatstvo i istina, čovjek i pravaš, značaj i Hrvat. Ta je politička računica uskogrudna, ali stvarna, vječna i ispravna. Stvoriti značaj i stvoriti vjernika, stvoriti čovjeka i stvarati Hrvatsku — slobodnu — nezavisnu i — vječnu!

Starčević analizira i rastavlja, on svrstava i zaključuje: istina i laž ne prelaze jedno u drugo, ne prelaze u poluistinu i polulaž, tu je granica apsolutno točna i nepogrešiva. Ili jedno ili drugo — ili istina ili laž. Zaključak je stvaran i istinit i tu osnovnu dogmu on proteže na društvo, on proteže na čovjeka i na sredinu koja živi oko njega, on ju proteže u političku računicu: istina i laž, čovjek i nečovjek, Hrvat i ne Hrvat. To je značilo odobriti i osuditi, blagosloviti i prokleti, sredine nije bilo. Starčević se bori u prvom redu za čovjeka i najvješta rat društvu i sredini, rat istine i otvorene kritike: Svi vi, koji živite i prolazite, koji lažete i molite, koji psujete i blagosivljate, koji dajete i kradete, koji mrzite i ljubite, svi vi niste Hrvati, jer hrvatstvo je istina, vječna i dogmatska istina. Svi se vi dijelite u dva tabora: u tabor dobrih (a vi ste jadnici u manjini) i u tabor zlih, u tabor Hrvata i tabor neHrvata, u tabor pravaša i slavosrba, u tabor stekliša i služinske pasmine. Vi drugi nijeste Hrvati — vi ste sluge, služinska pasmina, prokletstvo Hrvatske, uzroci nesreće, »živina za majmunom najprilićnija — koja pohervati se na svjetlu serdca ne imaše bo!«



Dr. Ante Starčević

Ta moralna osnovica političke nauke dobiva značaj vječne ideologije, ona znači rat s društvom, rat sa sredinom u kojoj čovjek živi, rat s neistinom i Starčević ne popušta i četrdeset godina žučljivo napada, grize i ne popušta otvrdnuo u satiričnosti i nepopustljivosti. Četrdeset godina ratuje s okolinom, četrdeset godina traži ljude, koji će ponijeti preteški križ žrtve i borbe, do kraja uvjeren, da svi oni koji lažu i mijenjaju kapute, koji kradu i mijenjaju stranke, koji se boje i koji ne žrtvuju, nijesu Hrvati i njih mora nestati da ostane Hrvatska. Borba istine i laži. Tu je Stari nepopustljiv. Tko služi tudjinu, taj ne može biti Hrvat, tko više mari za ličnu korist i tko nije spreman da žrtvuje taj nije čovjek, i više nema pokajnika, više nema povratnika: ili istina ili laž, ili Hrvat ili zločinac. Sredine nema, povratka, nikada! »Herđa je bio i herđa će ostati!«.

Čovjek! čovjek! čovjek!

Hrvat!

Jednom je sjedio Starčević na Jelačićevom trgu pred kavanom u društvu nekog prijatelja.

— Ante, rekao mu je prijatelj, zašto si tako nepopustljiv prema slavosrbima, i oni mogu postati ljudi.

— Pogledaj onog psa, rekao je Starčević, prije ću vjerovati, da će od njega postati konj, nego li od slavosrba čovjek.

To su teške riječi vječno nepopustljivog proroka, koji traži ljude, a ne svjetinu, koji traži izabrane, a ne stranku vikača i beskičmenjaka. I baš zbog toga odbija od sebe većinu, a prikuplja elitu, prikuplja naraštaj snage i revolucije, koja je i pred Starim i u Rakovici pobijedila u čovjeku!

Stari postaje smiješan za nekoje i uskogrudan, on postaje »cinik«, ali cinik istine i trga krinku s lažne karikature koja se zove rodoljubje i oštro žigoše laž: Vi bijednici, vi kukavice, vi slavosrbi, vi vladini glasači zbog straha i položaja, vi trgovci robom i obrazom, vi prevaranti novca i časti, vi koji lažete i lažete — vi ste nesreća Hrvatske. Vi ste talog, koji se prelijeva iz režima u režim, vaša je krv otrovana, — otrovana je vaša duša i pamet — vi ste otrov Hrvatske. Vi više nikada ne ćete biti ljudi — vi više nikada ne ćete postati Hrvati i kroz sva krštenja ostat ćete ono što leži u vama kao bolest i prokletstvo — »herđa ste bili i herđa ćete ostati!«

Žigosač istine i laži, traži čovjeka, traži značaj, traži spremnost za borbu i za žrtvu, traži Hrvatsku, i onoga koji će ponijeti njezin križ, koji će podnijeti njezinu Golgotu, Starčević traži čovjeka — značaj — Hrvata.

Čovječe, čovječe, hrvatski čovječe....

Gdje si? **P-o**

Pravedna krv, mrtve glave naših mučenika, omedjaši za uvijek medju izmedju dva svijeta, izmedju srbijanskog divljaštva i hrvatskih zemalja, pa na toj medji osta za uvijek bojište, na kome je zvan svaki hrvatski sin da vojuje za slobodu, i on će biti izvojevana!«

(Poglavnik 1933.)

Iz prošlosti oslobodilačke borbe

U prosincu godine 1935. ubijeni su u Imotskom kotaru iz zasjede dva omladinca Brečić Petar i Adžija Slavo. Njih su ubili četnici iz zasjede, i mrtve su ih izmrcvarili.

*

Na području općine Babina Greda srpski su oružnici zlostavljali i tukli hrvatske seljake zbog pjesama o ustaškom pokretu.

*

Prilikom izbora u Derventi ranjen je od srpskih glasača jedan hrvatski seljak, koji je kasnije umro od zadobivenih rana.

*

15. rujna godine 1920. prigodom popisa stoke srpski vojnici i oružnici uhitili su u selu Osekovo više Hrvata koje su strašno mučili i odveli u šumu, gdje su ustrijelili Imbru Gunjaka i Ivu Pokasa.

*

8. svibnja godine 1919. srpski su oružnici uhitili više Hrvata-muslimana u selu Megjuljići i odveli su ih u obližnje srpsko selo Lipnik, gdje su tamošnje Srbe nahuckali na njih. Tu su ubijena tri muslimana, a trojica su ranjena.

*

Godine 1920. ubijen je od Srba kod sela Zagradaca Džafer Pašić. U istom mjestu ubijen je četiri godine kasnije Šućrija Tanović.

*

26. srpnja godine 1925. ubili su orjunaši u Sisku hrvatskog omladinca Luku Ureka.

Za vrijeme izbora godine 1935. srpski su oružnici uhitili Marka i Ivana Gućanca iz sela Bobovca i zatim su ih tako izmrcvarili, da su ne dugo nakon toga umrli od zadobivenih rana. Iz istoga sela poginuo je godine 1921. Nikola Čičić.

*

U samoborskom kotaru kod sela Manja Ves oružnici su zbog pjevanja hrvatskih pjesama iskundačili jednu grupu hrvatskih omladinaca, a jednoga od njih su teže ranili ubodom bodeža.

*

U općini Martinci oružnici su isprebijali jednu grupu seljaka zbog pjevanja ustaških pjesama.

*

U Bobovu kod Siska oružnici su iz pušaka ranili nekoliko Hrvata, a više njih su zlostavljali godine 1933.

*

Godine 1932. za vrijeme proštenja u Hlebinama oružnici su navalili na narod zbog pjevanja hrvatskih pjesama. Tom prilikom više je seljaka osudjeno na zatvor.

*

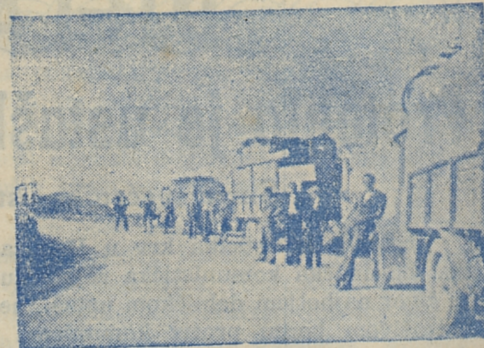
Zbog demonstracija u selu Mravince kraj Splita godine 1930. zlostavljano je u zatvoru više Hrvata.

*

Za vrijeme izbora godine 1931. uhićeno je i zlostavljano 17 najvidjenijih seljaka u kotaru Nova Gradiška zbog agitacije za hrvatsku listu.



Polazak na vježbu u ustaškom logoru u emigraciji



Neznanom ustaši

SVIM USTAŠKIM MAJKAMA

Tišina.
Negdje u daljini zvono s crkve tiho jeca
i raznosi čudne, tajanstvene zvuke.
U bijednoj kućici pred slikom svetom
starici — majci koljeno kleca,
kida se od boli
i tiho, tiho moli.
»On gdje je?«
Tišina grobna, razbacane stvari
ko da nešto zbore!
Tišina grobna je.

»Majko!
Bogorodice Majko, zašto to dozvoli?
Izmrcvaren, prebit, u ranama
sin mi mrtav leži,
a Oni se smiju, cinički smiju
i ne mare za majčin bol,
za majčin jad!«

Jecaj.
Samo jecaj majčin razdire tišinu,
a njoj to godi, ta još samo to ima!
Škripne zubima, zgrči pesti, oko joj sjevnu:

»Neka!
Ja nisam jedina mati što plače od boli!
Krv hrvatskom zemljom nek' i dalje teče!
Nek' biju, kolju, mrcvare i pale,
al' vjera u spas izginuti ne će!«

Tišina.
Negdje u daljini zvono s crkve tiho jeca
i raznosi divne, božanstvene zvuke:
U Slobodnoj Domovini pred slikom svetom
Heroju patnje koljeno kleca —
Završene su hrvatskog naroda iskonske muke!

Mostar, svibnja 1941.

Mirko Nibler Hercegovački

DJELA I ŽRTVE ustaškog pokreta

Protekla je ustaška krv u Delnicama

Smrt svećenika-ustaše Ladislava Šporera

Protekla je ustaška krv u Delnicama. Zločinačka komunistička ruka oduze život najboljem delničkom ustaši, neustrašivom borcu protiv komunizma i jugoslavenstva, uzornom božjem svećeniku i ustaši Ladislavu Šporeru. Na sam Badnjak ujutro, kada je izlazio iz župnoga dvora da odsluži zadnju zornicu prije prvog hrvatskog Božića, iz zasjede odjeknu tri zločinačka hitca kroz tišinu tihe goranske noći, a nevina krv poteče bijelim snijegom... Zločinac se izgubi u mraku, a vrli starac u zadnjim trzajima tijela predaje svoj život Domovini, kojoj je služio cijeloga svog vijeka.

Bogu i Domovini služio je pokojnik vjerno i uzorno duge godine, koju službu okruni krvavim prinosom vlastite mučeničke krvi. Prva ustaška žrtva ustaških Delnica pade...

Pokojnik je rodjeni Goranin, čvrst i ustrajan u svojim načelima kao što su čvrsti goranski bregovi, a u svojim pozitivnim idejama beskompromisan kao oštra goranska bura.

On je s propovijedaonice širio uvijek Božiju Istinu i nacionalnu svijest, lučeći strogo pri tome svoju pastirsku svećeničku dužnost od političke demagogije stranačkih frazera. U svojim propovijedima obarao se na ideju jugoslavenskog sokolstva kao i na frakciju panslavizma, napadao je antireligiozni marksizam, kritizirao je modizam i sve druge poroke koji su se u Delnicama širili pod zaštitom »demokratskog shvaćanja i trpeljivosti«. Vodio je živu borbu s beogradskim studentima, koji su u svojim »ferijalnim kolonijama« slani svake godine u naše Delnice samo s tim ciljem, da što više zatruju komunizmom gradski radnički svijet a napose radničku mladež.

Borio se protiv širenja bijele kuge u Gorskom Kotaru koja je pomaganjem dotepenaca Srba i Židova počela ozbiljno harati do tada djecom bogata mjestanca Hrvatske Švice.

Skroman ali radin bijaše on radnik na narodnoj njivi, od uvijek ustaški nadahnut. Napomenuti mi je da nam je uvijek bio pri ruci u prenosu ustaškog tiskanog materijala iz Zagreba u Delnice prije 10. travnja. Bio nam je pri ruci savjetom u svim vrstama ustaške promičbe, a napose nam je pomagao u organiziranju Ustaškog pokreta i Ustaške mladeži u logoru i taboru Delnice.

Protivnik je vidio da je on jedan od glavnih intelektualnih vodja i savjetnika ustaške organizacije logora Delnice, pa mu oduze život, misleći da time lomi vrat Ustaškom pokretu u našem logoru. Oni bijednici ne znaju da krv najboljih sinova našeg naroda daje najbolji temelj Ustaškom pokretu. Oni ne znaju da prolivena krv naših najboljih medju najboljima daje novim mladim generacijama smisao za heroizam i žrtve.

Možda to oni ne znaju, ali jedno sigurno znaju — a to je: znaju da ih nestaje za uvijek. Oni su s time na čistu, ali pri nestajanju njih samih žele i nastoje oboriti još i one, koji su koliko — toliko krivi njihovom nestajanju.

Protivnik je mislio tim hitcima prestrašiti goransku ustašku mladež, misleći valjda da je ta mladež beskrvna, pa da će se zavući u mišje rupe nakon tih kukavnih hitaca. Medjutim — tu mladež Poglavnikovu ne zastrašuju hitci, već ju još više vežu uz misao beskompromisnog ustaštva i obračuna sa svim protivnicima hrvatske nacionalne misli. Ustaška mladež ne poznaje straha, nju ne zastrašuju zaplotnjački komunistički hitci i prijetnje na propast osudjenih.

Za ustaškog omladinca je najveća sreća dati život za Domovinu, a delnička ustaška mladež zna da će jedino svojom ustaškom krvlju u obračunu s komunistima ispratiti sramotu, koju su na taj lijepi kraj navukli komunistički banditi.

Delnička ustaška mladež traži radikalan obračun s komunističkim plaće-

---

Dr. Ante Pavelić

Hrvatska borba

(Napisano g. 1937.)

(Nastavak)

POLOŽAJ U JUGOSLAVIJI

Kada se govori o unutarnjem položaju jedne države, onda se ima pred očima pitanje njezine unutarnje sredjenosti, političke, gospodarsko-financijalne i vojničke. Za prosudjivanje topoglednog sadanjeg stanja u tako zvanoj Jugoslaviji, ne treba ništa drugo, nego staviti pitanje, da li se je njezino stanje u svim tim pogledima poboljšalo ili pogoršalo prema onome, kakvo je bilo prije nego li je uvedena kraljevska diktatura. U času uvedenja diktature bilo je stanje u svim tim pogledima očajno, najgore, što se po jednu državu može reći, te je baš radi toga bila diktatura i uvedena, a i sam dekret o njezinom uvadjaju isti, kao da državi prijeti opasnost raspada, te da je diktatura jedino sredstvo za njezin spas i održanje.

Politički je neodrživo stanje vladalo, jer hrvatski narod nije htio te države, htio je svoju samostalnost, a vlastodršci su vidjeli, da se ne može održati država, sačinjena od više naroda, u kojoj jedan brojni i složni narod njezine opstojnosti ne će. Da li se je i što se je u tom pravci u korist države promijenilo, odnosno popravilo? Da li danas hrvatski narod tu državu želi i hoće? Sigurno nema čovjeka u državi, a i medju vlastodršcima, koji nije uvjeren i koji ne bi znao, da je danas u tom pogledu raspoloženje hrvatskoga naroda baš onakovo, kakovo je bilo, a što više, da je volja hrvatskoga naroda za svojom samostalnošću još daleko više pojačana, to da je danas ta težnja dobila i svoje stvarne oblike, izradjene ustaškom borbom i načelima. Nada, da će po diktatorskim režimima s jedne strane starije pokoljenje iščeznuti, a mlado će se pod uplivom škola, službovanja u vojsci i inih mjera uz opću zabranu i svake uspomene na hrvatstvo, odnaroditi, nije se ni u najmanjoj mjeri ispunila. Starije pokoljenje nije iščezlo, jer je diktatura prije njezinog naravnog iščeznuća srušena, a mlado je pokoljenje izraslo i ideološki i borbeno je još snažnije od starijeg. Izraslo je novo pokoljenje, po duhu i po srcu sposobno, da izvrši čin hrvatskog narodnog i državnog oslobodjenja, baš onakovo, kakovo hrvatska domovina, u odlučnim časovima, koji predstoje, treba. Beogradska je politika nasilja i zvjerstva, taj razvitak pospješila.

Hrvatski je narod danas kao politički čimbenik obzirom na njegovu svijest i njegovo političko raspoloženje kud i kamo odsudniji po opstanak države, nego što je to bio pred jedno desetljeće, a ta odsudnost dobiva još veći izražaj, kada se uvaži činjenica, koja se je uvijek prešućivala i na sve načine zatajavala, a koja je po malo postala sve bjelodanija. A ta činjenica jest,

da je hrvatski narod daleko mnogobrojniji, nego što se to prikazivalo, te da u cijeloj državi sačinjava čak relativnu većinu.

Ispravno sačinjene statistike dokazuju to

nicima, koji su se u zadnje vrijeme primirili ali samo zato da na mahove i iz zasjede uništuju živote najboljih. Ta mladež traži odstranjenje one gospode, gospode u pravom smislu riječi, koja hucka miran radnički svijet, dobrog goranskog radnika, koji takodjer osjeća sreću osnutkom Nezavisne Države Hrvatske, jer taj isti radni svijet zna da će u svojoj državi naći bolji život, pravedno socijalno uredjenje.

Plaćenici koji turiše oružje u ruke bijedniku da ubije pokojnog Ladislava Šporera, iza kulisa huckaju miran goranski svijet na pasivnu rezistenciju prema Ustaškom pokretu, na zločinačke podhvate, sabotaže i ubojstva.

To je ona ista pokvarena banda, koja je u Jugoslaviji glasovala za sve srpske režime; koja je 1940. godine nagovorila delničke radničke omladince da prilikom stavnje zataknu u zapućak umjesto hrvatske trobojke crvenu krpu; to je ona ista gospodska klika koja je jednoga svoga umrlog »intelektualca« pokopala u crvenom lijesu i na »ruski način« — sa crvenim vijencima i bez svećenika; to su ona gospoda koji otjeraju kroz vrata prodavače »Ustaše« sa povikom: — Ja nisam ustaša niti ću kupovati te vaše novine« i t. d.

Toj bandi mnogo je smetao svećenik — ustaša Slavko Šporer, koji je razbijao njihove okove stavljene oko prsiju goranskom radničkom svijetu. Žalimo pokojnika, ali smo opet i sretni da su Delnice dale tako dragu ustašku žrtvu. On je pao, ali ustaški kolos nije zaustavljen na svom putu kroz Gorski Kotar. Pod njime će naći svoj grob svi pripadnici komunističkih banditskih gomila. Zato jamčimo mi, mladi goranski ustaše, mi i desnice naše!

Naš dragi velečasni — ustaša i svećenik Božiji — Ladislav Šporer — s nama je!

Ivan Curl, omladinac

Na polju časti

POČAST POSMRTNIM OSTANCIMA JUNAČKI POGINULIH USTAŠA MILE KORICE, ŠIMUNA SOLDA I ILIJE TOMIĆA

Ovih dana obavljen je pogreb ustaša Mile Korice, Šimuna Solda i Ilije Tomića, koji su položili svoje mlade živote u izvršenju svoje dužnosti za domovinu na polju časti i slave. Ovom su pogrebu prisustvovali predstavnici Hrvatske državne vlade, hrvatskog domobranstva, Glavnog Ustaškog Stana, gradske općine, Ravnateljstva za javni red i sigurnost, Ustaške vojnice, Pripremne bojne stožera grada Zagreba, Ustaškog stožera za župu Prigorje, Ustaškog stožera za grad Zagreb, zagrebačkih logora i tabora, Ustaške mladeži i ostalih ustanova.

Na čelu sprovoda je išla glazba Ustaške vojnice, iza nje pitomci časničke škole Ustaške vojnice, zatim jedna satnija Poglavnikove tjelesne bojne, domobranska glazba i pitomci dočasničke škole. Lijesove hrabrih ustaša nosili su njihovi drugovi u borbi, a sa strane su počasnu stražu držali ustaše iz Poglavnikove tjelesne bojne. Zemni ostanci ustaša Korice, Šimuna Solda i Ilije Tomića pokopani su na ustaškom groblju, gdje im je odana počast, te ispaljeni plotuni za njihovu hrabrost i požrtvovnost u službi domovine, za koju su i položili svoje mlade živote.

Na odar hrabrih ustaša položeni su mnogi vijenci, izmedju kojih se nalaze vijenci Poglavnika, Vojskovodje Doglavnika Slavka Kvaternika, Glavnog stožera Ustaške vojnice, Ustaškog stožera grada Zagreba, Ustaške nadzorne službe, trećeg tabora, te namještenika Gradske kavane, gdje je Mile Korica bio namješten, i mnogi drugi vijenci.

Ustaše Mile Korica, Šime Soldo i Ilija Tomić — s nama su!

*

Marko Rajković, svojedobno jedan od najboljih, a sigurno i najobljubljenijih naših nogometaša položio je ovih dana svoj život na oltar domovine. On je bio jedan od prvih, koji su se na poziv Poglavnika javili spremni da stupe u borbu protiv boljševizma, te je sada, kako doznajemo, tamo pao u borbi.

Popularni Marko bio je kao branič Gradjanskog ne samo izvrstan športaš i ljubimac našeg športskog općinstva, nego je i kao čovjek bio odličan i prijatan, čvrst značaj i rodoljub iznad svega, što je eto i svojom smrću sada dokazao.

Marko Rajković — s nama je, a hrvatski će mu športaši sačuvati trajnu spomen.

---

nedvoumno, te iz nijh proizlazi, da Hrvata ima više nego Srba.

A kako su se prilike u tom pogledu razvile u Srbiji? Kako izgleda starija, a kako mladja generacija tamo? Doista, ne onako, kako bi to služilo očuvanju države. Starija je ostala u istom onom balkanskom nerazumijevanju vremena i novog doba, zaokupljena posve jedinom brigom obogaćivanja i šićarenja u političkim i vladajućim krugovima. Seljak, i dalje žrtva državne i politikanske pljačke, te polje iscrpljivanja sa strane vladinih stupova kraljevskih lihvara,

prisluškuje šapatu, što dolazi iz Moskve, i čeka što će biti. Mladež, uzdanica, listom boljševička, ne iz kakovih idejnih razloga, nego iz raspuštenosti, bezbožnosti i potpune nespremnosti bilo za kakav rad i napor.

Bez ideala i bez volje i privike na rad, čeka da jednoga dana sve odnese vrag, i da dijeli, ako što bude za dijeliti. Izopačenih nazora na život, bez vjere i ideala, predstavlja pravo ogledalo najstrašnijega balkanskog truleža, u kome se je porodila i odrasla. Da je tako, ne treba posebnih dokaza. Razne poslanice i službene izjave to dovoljno osvjetljuju.

Ova se dva čimbenika, Hrvati i Srbi, u državi sada omjeravaju. Uočivši stanje kod jedne i druge strane, nije teško prosuditi, kuda će prevagnuti. Dnevni politički život, sitna besadržajna zbivanja i mudrijašenja, nemaju nikakove važnosti u velikoj narodnoj stvari. Ona glavna značajka, puna sadržine, koje hrvatstvo kao takovo uzdiže nad srpstvo, bit će mjerodavna u odsudnom, velikom času.

Kakovo je novčarsko-gospodarsko stanje? Kada bi se moglo reći, da zakonski i naredbeni propisi sami po sebi, pa i onda kada ih se po mogućnosti nitko ne drži, mogu učiniti novčarsko i gospodarsko stanje dobrim, moglo bi se pomisliti, da su se te prilike popravile, jer zakona i propisa ima u izobilju. Nu financijalno je stanje ostalo u ruševnom stanju, kako je i bilo. Sve živi od »Budjeta«, a nikada nema »budjetskih mogućnosti« za nijednu narodnu potrebu. Ono bogatstvo koje predstavlja zemlja, naročito hrvatske zemlje, moglo bi dati najsredjenije prilike u državi, koja bi po broju pučanstva bila tri puta veća, nu pod upravom balkanskih »stručnjaka« vlada vječna financijalna kriza, a državni tereti su toliki, da narod pod njima izdiše.

Beogradski se vlastodršci brane uvijek krilaticom, da svagdje u svijetu vlada gospodarska kriza, te da je to uzrok i krizi u državi. Naravno, to se može reći onome, tko nigdje u svijetu nije bio.

Treba pogledati, kako su odjeveni ljudi, kako jedu i kako stanuju i u najsiromašnijim zemljama, pa isporediti s onom čemernom slikom, koja se vidi danas u hrvatskim zemljama na selu i gradu, gdje narod, kod tolikog svog dobra, nema hrane ni odjeće.

A vojnička snaga u čemu se je popravila? Ako činjenica, da vojni novaci idu na vojnu službu pjevajući ustaške pjesme, znači ojačanje vojske, koja ima držati na okupu tu državu, onda su vlastodršci njezinu opstojnost doista dobro »osigurali«

HRVATSKOM SELJAKU

Naši ljudi i krajevi

Životno pitanje Hrvatskog Zagorja

Zemlja — kruh naš svagdanji

O ljudima sela, o seljačkom staležu i njegovom životu u svim pravcima pisalo se je mnogo, možda i previše, pogotovo ako se usporedi napisano s učinjenim. Medjutim svi su ti spisi bili, manje više, površnog karaktera, t. j. iznosili su samo vanjštinu seljačkog života i to samo onu najupadljiviju.

No samim tokom društvovnih svjetskih dogodjaja i nastupom t. zv. svjetske krize, seljački je svijet stupio u nove dane, životno se stanje mnogo izmjenilo, a svi nekad zaboravljeni problemi, pojavili su se na dnevnom životnom redu u svoj svojoj veličini. Nakon uočenja toga teškog seljačkog stanja, nakon svijesti potrebe brzog rješavanja toga stanja, rastao je jaz izmedju sela i grada, rodila se podvojenost i raskršće dvaju svjetova, koji su se počeli mrziti iz uvjerenja, da su u životnom toku krivci medjusobnim nesrećama.

... Glad za zemljom usadjena je tako reći u dušu svakoga seljaka napose Zagorca. Svaki seljak uvidja, da mu je zemlja jedini hranitelj, i da se samo jačanjem toga hranitelja mogu poboljšati životne prilike pojedinaca. U Zagorju je ta svijest još jača, još snažnija, a nije ni čudo. Hrvatsko Zagorje radi brdovitog tla ima veoma malo obradive i plodne zemlje i ta slaba i škrta zemlja je najgušće naseljena. Dok je popreč na gustoća Europe 50 stanovnika na jedan četvorni kilometar, dotle je u Zagorju 140—160, dakle, na istoj površini dosta slabe zemlje živi dva puta više ljudi, nego li u ostaloj Europi.

Rješenje je jednostavno: premalo je zemlje, da bi mogla prehraniti stanovništvo, koje na njoj živi.

Dugo se je tražilo rješenje ovog krupnog i veoma važnog problema. Bilo je prijedloga, pače i pokušaja, da se raznim kolonizacijama, komasacijama i sličnim procedurama spase ovaj veoma važan hrvatski kraj, no svi su ti pokušaji ostali, više manje, pokušaji, jer »nešto« nije valjalo.

Što je bilo to »nešto«?

To nešto, to, što je kočilo svaki pokušaj, što je uništavalo svaku dobru volju sa strane seljaka i nekih poštenih ljudi, što je svaki pokušaj poboljšanja učinilo jednom narodnom katastrofom — to je bilo ropstvo.

Možda to zvuči malo čudno? Što ima ropstvo zajedničko s unutarnjom kolonizacijom, komasacijom, veleobrtom i sličnim?

Podjimo od tako zvane unutarnje kolonizacije...

Ta se kolonizacija sastojala u ovom: Zemlje u Hrvatskom Zagorju ima veoma malo, a u koliko je ima — veoma je skupa. Ako Zagorac proda kod kuće svoju zemlju, može s dobivenim novcem u drugim hrvatskim krajevima kupiti mnogo više dobre i plodne zemlje. Na taj bi način siromašni Zagorci mogli u drugim krajevima osnivati zdrava i jaka gospodarstva s posjedom oko 5—7 jutara zemlje. Osim toga, ovi bi iseljenici, ostavljajući, odnosno, prodavajući svoju zemlju u Zagorju, poboljšali život onima, koji ostaju na djedovskoj zemlji, a sami bi došli u povoljnije životne prilike od onih, koje su ostavili.



Seljakinja iz Zagorja

To je tako jednostavno zamišljeno, to je tako prirodno na oko lako izvedivo, a kada pogledamo u pokušaje provedbe ovih planova, onda uvidjamo, da sve nastojanje nije urodilo nikakvim plodovima.

Tu je opet »nešto« manjkalo.

Približimo se malo hrvatskom kolonisti, koji je pun volje i idealizma pošao u našu Slavoniju, da radi na vjekovnoj hrvatskoj zemlji. Pribavio je zemlju, došao je sa svojom obitelji na tu zemlju, koju je odmah zavolio i kojoj se je sav posvetio.

Ali — zemlja nije sve.

Za osnivanje novog seljačkog gospodarstva, potrebna je osim zemlje i kuća, potrebne su i gospodarstvene zgrade, blago i druga nužna poljoprivredna sredstva, a sve ove spomenute stvari ne može Zagorac-kolonist kupiti s novcem dobivenim za zagorsko prodano zemljište, jer s tim je novcem jedva kupio drugo veće i bolje zemljište, te ništa više.

Doseljeni Zagorac morao je napustiti kupljenu zemlju i poći opet u svoje Zagorje — gladovati.

Dok su Srbi-kolonisti mogli napredovati, dok su oni u najkraćem vremenu uspjeli zgrnuti čitave imetke, dotle je Hrvat-Zagorac propadao. Tu se je po prvi puta osjetilo nad svetom hrvatskom zemljom prokletstvo ropstva. Tu je progovorilo ono »nešto«, što je sve kočilo, što je uništavalo svaki pokušaj i svako nastojanje, tu se je u punini osjetila teška tiranska ruka, koja se je spustila na ramena našeg sela želeći ga uništiti.

Zar je imala ova kolonizacija smisla, kada se je naseljavalo seljaštvo u drugim krajevima bez ikakve pripomoći, opskrbe i uputa? Ta to nije bilo nikakvo rješenje zagorskog pitanja, nego — naprotiv — to je bilo samo seljenje gospodarske bijede iz jednog hrvatskog kraja u drugi.

Kako je bilo s kolonizacijom, tako je bilo s komasacijom i s ostalim pokušajima poboljšanja stanja zagorskog sela.

A seljaci?

Oni više nijesu vjerovali nikome, oni više nijesu čekali sreću i smirenost od drugih, nego su se povukli i na dnu svoje duše klanjali su se svetoj djedovskoj zemlji od koje se nijesu dali otrgnuti. Nad tom pojavom — ljubavi prema djedovskoj zemlji — zalelekali su neki tankoćudni ljudi i raspjevali se o »poteškoćama psihološke naravi«, a nijesu htjeli uvidjeti da su te »psihološke poteškoće« stvorili oni sami svojim nemarom, ili bolje, svojim svjesnim vodjenjem u propast.

Selo se nije obaziralo ni na koga. Ono je išlo svojim putevima, vodjeno unutarnjim glasom, kročeći k slobodi u koju su vjerovali i za koju su znali da dolazi.

Tek dolaskom ove dugo očekivane slobode, rješava se zagorsko pitanje.

Bu.

HRVATSKOM RADNIKU

Ustaška Hrvatska rješava radničko pitanje

Teškoće radničkog života

Nezasitni kapitalistički sustav nalazi se u agoniji i svaki čas se očekuje njegova smrt. Lijes mu je već priredjen, a priredili su ga oni, koji su ga najviše osjetili na svojim ledjima, a to su mladi, idealni i borbeni narodi Europe. Bolesnik se još miče i trza, a možda će zatražiti i ispovjednika? — Tko zna?

On umire, ali ostavlja iza sebe porazne tragove svog pokvarenog života. Ostavlja iza sebe milijune opljačkanih narodnih masa, osiromašenih naroda i staleža. No, najviše od svih staleža, osjetio je plodove toga liberalno-kapitalističkog sustava baš radnički i seljački stalež. Na njih su se svalile sve loše posljedice toga sustava. U svojoj nezasitnosti, radniku su davali samo mrvice od silnih dobitaka što su na njegovim plećima zaradjivali. Velepoduzeća su uvelike nicala, kao gljive iza kiše, novi strojevi su se neprestano nabavljali, industrija se modernizirala uvadjanjem strojeva, a radništvo bacalo neobskrbljeno na ulicu, a onaj pak mali dio radništva što je ostao zaposlen dobivao je takvu plaću, da mu nije bilo ni za živjeti ni umrijeti. Kapitali su rasli u rukama tvorničara, a da radnik od toga nije imao nikakve koristi. Milijuni besposlenih šetao je po ulicama velegrada, a da o njima nitko nije vodio računa, što će te mase i kako će prehraniti sebe i svoje. Stroj je zavladao svijetom i izbacio radnika-čovjeka, prepustivši ga na milost i nemilost ulici. Liberalno-kapitalistički parasiti dominirali su u svijetu. S njima je stao u red i boljševizam, koji tobože, da radnika zaštiti, bacio ga u još gori ekstrem, proglasio ga običnom životinjom, bez ikakvih čovječanskih osebina.

U ovako teškom kaosu radja se novi sustav uredjenja ljudskog društva, radjaju se mladi nacionalni i socijalni pokreti u Evropi, koji stoje sasvim u suprotnosti liberalno-kapitalističkim i demokratskim društvenim uredjenjem. Radja se u Njemačkoj nacional-socijalizam, a u Italiji fašizam. Ta dva gigantska pokreta, daju obilježje novom evropskom društvenom poretku. Taj novi duh obuzima pomalo i ostale evropske države. Nacionalni osjećaj pojedinih europskih naroda dolazi sve više do izražaja i potiskuje boljševički i židovsko-framazunski internacionalizam. Uz nacionalni osjećaj, postavljaju se temelji takodjer i socijalnom uredjenju država, te i mali čovjek, t. j. mase osiromašenih naroda dolaze do svojih prava, a one, koji su do sada jašili na grbačama osiromašenih masa, pomalo se odstranjuje i onemogućuje im se utjecaj u novom društvenom životu.

To novo uredjenje i u Hrvatskoj se uvelike osjeća. Potlačeni hrvatski narod preuzimlje vlast u svoje ruke. Uspostavlja se Nezavisna Država Hrvatska, kojoj stoji na čelu Hrvat i hrvatska vlada. Ruše se židovsko-marksističke kule i Hrvat postaje gospodar, svoj na svome, bez ikakove ovisnosti o bilo kome.



Izgradjuje se nova Hrvatska, evropska Hrvatska. Ona u sebi izgradjuje novi život na svim poljima ljudske djelatnosti. Postavljaju se čvrsti temelji političkom i društvenom životu, koji se osnivaju na ustaškim načelima, što ih je dao Hrvatskoj njezin Poglavnik Dr. Ante Pavelić. Ta se načela ubrzanim korakom provadjaju u život, unatoč svega toga, što se nalazimo u izvanrednim vremenima, što se nalazimo u ratnom stanju. U ovo nekoliko mjeseci opstanka naše mlade države, učinilo se vrlo mnogo, a što bi se tek moglo učiniti, da se nalazimo u miru. To ćemo se konačno osvjedočiti, kad prestanu ratni sukobi i kad u svijetu i u Hrvatskoj zavlada mir.

Novo društveno uredjenje u Hrvatskoj ima nesumnjivo svoj odraz i u životu hrvatskoga radnika i njegovog društvenog položaja u hrvatskom narodu. Njegov rad dobiva pravu vrijednost i taj mu se rad naplaćuje po njegovoj stvarnoj vrijednosti. Radničke nadnice se povisuju za onoliko, koliko to dopušta gospodarski i privredni život kod nas.

Ima nažalost mnogo »hrvatskih privrednika«, koji se nikako ne će prilagoditi novim prilikama i pokoravati se novim socijalnim odredbama, nego svojim radnicima uskraćuju i ono, na što oni imaju pravo. Izrabljuju današnje teško vrijeme u svoje egoističke svrhe, misleći valjda, da će izbjeći zakonima pravde. Ustaša znati će i takvima stati na rep.

Hrvatska ustaška vlada poduzima sve da radniku omogući što bolji život u današnjim izvanrednim prilikama. Ide se u susret boljim danima za hrvatskog radnika. Radi se na tom, da se radniku dade takova plaća, da i on može barem nekako prehraniti sebe i svoju obitelj. Važno je napomenuti, da mi danas živimo u posebnim prilikama, te da se moramo zadovoljiti i s onim što imamo. Hrvatski radnik želi samo to, da cijeli narod jednako nosi teškoće života, a ne da nekolicina, koja ima, uživa, a oni koji nemaju, da trpe. Mi smo željni ljubavi, medjusobnog razumijevanja i potpomaganja. Samo suradnjom svih sa svima bit će nam lakše podnositi teškoće današnjeg života.

Uvjereni smo, da će hrvatska ustaška vlada učiniti sve i upotrebiti sva sredstva, koja joj stoje na raspolaganju, da hrvatskom radniku olakša život, a hrvatski radnik znat će cijeniti nastojanja hrvatske ustaške vlade i bit će uvijek

Za Dom — spreman!

M. Adamović, radnik

Tko misli, da u Hrvatskoj može biti kruha, ruha i života, dok ona ne bude samostalna i nezavisna država, taj ne zna, da kuda neprijateljsko kopito prolazi, tuda trava ne raste.

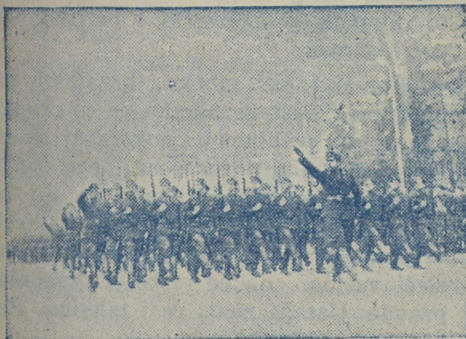
(Poglavnik u emigraciji)

IZ USTAŠKE VOJNICE

Osnivanje ustaške vojnice u tudjini

Put do ustaških logora

Jezgra ustaške vojnice stvorena je u najtežim danima, stvorena je u tudjini pod vodstvom Poglavnika, da ostvari revolucionarni pohod u oslobodilačku borbu i stvaranje ustaške Hrvatske. Bilo je to u najtežim danima,



kad je hrvatstvo bilo razapeto na križ svojeg političkog stradanja i iskušenja i kad je čitava Hrvatska osjećala blizinu neminovnog sukoba i obračuna s onim silama, koje su godinama predstavljale zapreku do našeg oslobodjenja. Obračun je bio neminovan, to je bila životna potreba naroda, zato Poglavnik u tudjini nastoji, da već od prvog časa organizira ustašku vojnicu, koja će vršiti vojnički i revolucionarni pohod u našoj oslobodilačkoj borbi. Nakon prvih priprema u emigraciji, on osniva ustaške logore, gdje će se borci vojnički izobraziti za kasniji oslobodilački rad. Ti ustaški logori u tudjini bili su srž ustaške vojnice, koja se stvara u danima najoštrije borbe u znaku revolucionarnih misli, koje postaju program i pojedinaca i naroda. Ustaška revolucija odgaja svoje prve borce, stvara se ustaška vojnica, stvaraju se ljudi revolucije, koji će ju provesti i obraniti.

Osnivanje ustaških logora predstavlja najvažnije razdoblje u povijesti naše novije oslobodilačke borbe, koja poprima svoj konačni oblik i zadatak. Ono što se godinama pripremalo sazrelo je, kao dugogodišnji proces i ustaški pokret vrši snažan zamah u približavanju do svojih ciljeva.

Ustaški logori, dakle prvi ustaški odjeli, okupljaju sve borce, koji dolaze iz domovine, ali najveći dio svojih pripadnika prikupljaju iz ustaških europskih organizacija, a najviše iz Belgije. »Hrvatski savez« u Belgiji, koji je osnovan medju našim radnicima-iseljenicima s podpuno ustaško-revolucionarnim zadatkom može se smatrati pravom ustaškom gradjanskom vojskom. U »savezu« se prikupljaju svi oni, koji će kasnije ostaviti svoja zaposlenja i svoje nadnice, svoje položaje i plaće i poći u ustaške logore, da se pripreme za veliki čas ustanka.

Već od prvog časa osnivanja ustaških logora važnu ulogu igra baš »Hrvatski savez« u Belgiji, koji tamo šalje svoje najbolje pripadnike. Savez je u stalnoj vezi s Poglavnikom i Glavnim ustaškim stanom i kad se pristupilo otvorenom osnivanju ustaških djelatnih odjela sve više naših radnika iz Belgije odlazi u logore.

Taj put do logora vezan je s najvećim poteškoćama, jer već tada beogradska diplomacija nastoji, da preko svo-



jih agenata podpuno ometa ustaški rad. Oni podpuno slijede rad belgijskog saveza i sprečavaju odlazak u logore, zato je bilo potrebno, da se cijeli taj put posebno organizira. U logore se odlazilo u grupama i to najviše po sedam ljudi, koji su bili providjeni svim znakovima i dokumentima, a u mnogo slučajeva služili su se francuskim putnicama na putovanju svojim kućama. Put je obično vodio preko Njemačke u Austriju do Beča, gdje je ustaška stanica davala daljnje upute, a onda se odlazilo dalje prema austro-talijanskoj granici i u logore.

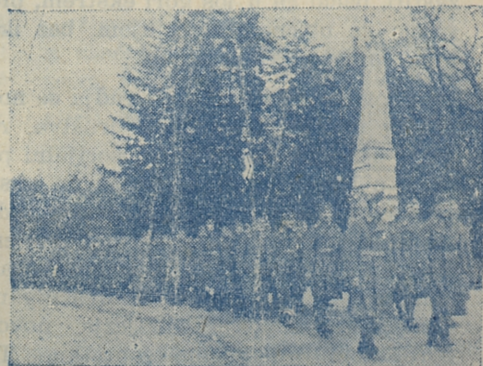
Taj put, koji je naoko izgledao vrlo jednostavan trajao je vrlo dugo; već ta činjenica dovoljno nam dokazuje, da je to uistinu bilo pravo iskušenje i junaštvo. Osobito je taj put bio otežan poslije marseljskog atentata, kad u svim evropskim zemljama, pod pritiskom beogradske diplomacije započinje prava protuustaška hajka. Tada je put u logore značio doslovno put kroz europske zatvore.

> »Revolucijom, krvlju i oružjem treba srušiti tudjinsku tiranlju i uspostaviti Nezavisnu Državu Hrvatsku!«
>
> (Poglavnik 1931.)

Preko svih tih poteškoća prolazio je pokret kod osnivanja ustaške vojnice i logora i samo u tim iskušenjima mogla se stvoriti srž revolucije i oslobodilačke borbe. Žrtva, koja je bila vezana s tim osnivanje, daje pripadnicima čeličnu snagu, da izdrže do kraja, da dodju do dna iskušenja i do vrhunca pobjede. Jer ljudi su žrtvovali od prvog časa: i onda, kad su ostavljali zaposlenje i kad su odlazili — u ustašku vojsku. Ta je ideja bila jaka kao i čežnja za oružjem i za borbom — za slobodu i za Hrvatsku.

U tim iskušenjima, na tom putu žrtava, izgradjuje se ustaška vojnica, izgradjuje se srž snaga, koje danas vrše odlučnu ulogu u izgradnji ustaške Hrvatske i okupljaju sve ono, što je najzdravije, najborbenije i najrevolucionarnije.

Ustaška vojnica stvorena je u ustaškim logorima u najtežim danima i u najtežim žrtvama, i preko tih žrtava



izgradjeni su prekaljeni borci, koji u novoj Hrvatskoj postaju pioniri naše nove ustaške vojnice.

Nosioci revolucije, stvaraoci ustaške vojnice, postaju branioci i čuvari nove ustaške Hrvatske.

IZ USTAŠKIH REDOVA

IZ VELIKE GORICE

U povjesnu i znamenitu vijećnicu općine Turopolje u Velikoj Gorici došao je stožernik Velike župe Prigorje Petar Peroš. Tamo su se već prije dolaska visokog gosta sakupili okolni ustaški dužnostnici željni savjeta i razgovora sa svojim stožernikom. Čim je u vijećnicu stigao s pratnjom stožernik Petar Peroš, odmah je sve prisutne pozdravio ustaškim pozdravom »Za dom!«, na što su mu prisutni jednoglasno i gromko odvratili »Spremni!« Tada je logorni pobočnik Vjekoslav Fijolić pozdravio stožernika i zamolio ga da svim prisutnim ustaškim dužnostnicima dade upute za daljnji rad i da im dade smjernice glede organizacije pripremne bojne Turopolje. Stožernik se je najspremnije odazvao molbi govornika, pa je prisutne kratkim govorom ponukao da prionu ustaškom radu, te je naglasio da moraju svi bez razlike biti spremni na sve žrtve, pa i onda, ako bi ih Poglavnik pozvao u ustaške redove, da brane krvlju stečenu Hrvatsku. Nakon stožernikovog govora iznosili su pojedinci razne potrebe sela i svojih poteškoća na koje nailaze u radu, organizirajući ustaški pokret u pojedinim taborima i logorima. Ova je velebna skupština završena poklicima Poglavniku, ustaškoj Hrvatskoj i ustaškoj vojsci.

IZ PETRINJE

Ustaše Petrinje i Male Gorice istakli su se već od prvih dana života Nezavisne Države Hrvatske u radu oko širenja ustaške ideje medju tamošnjim seljacima. Baš kako su se malogorčki ustaše isticali u radu na ustaškom polju u prvim danima života Nezavisne Države Hrvatske tako se ističu i danas. I povodom značajnog priznanja Doglavnika Vojskovodje Slavka Kvaternika ovim hrabrim ustaškim borcima, može se najbolje ustvrditi spomenuta činjenica, da ustaše grada Petrinje, Male Gorice i okolice nijesu nimalo popustili u radu, nego najdjelatnije i dalje rade u širenju i razvitku ustaškog pokreta u tamošnjim krajevima. U spomenutom priznanju Doglavnika Vojskovodje Slavka Kvaternika odaje se počast medju ostalima i ovim hrabrim ustašama sela Male Gorice: Ivanu Bugarinu, Ivanu Horvatincu, Mati Zlovoljiću, Mati Slancu, Josipu Pejakoviću, Josipu Krausu Stjepanu Bezuku, Djuri Nikinoviću, Tomi Lasici, Stjepanu Mikušiću i Djuri Horvatincu. Svakom ovom spomenutom članu ustaškog pokreta dano je priznanje s izrazitim dodatkom, u kojem je naglašeno, da sinovi ovih vrlih ustaša imadu pravo služiti u ustaškoj pukovniji Poglavnika Ante Pavelića.

IZ KARLOVCA

Ovih je dana bio održan sastanak u prostorijama tabora Karlovac, na kome je stožernik Velike župe Pokupje, nadporučnik Poglavnikove Tjelesne Bojne Marko Ivić rastumačio pozvanima svrhu i cilj sastanka. Naime stožernik Marko Ivić s ostalim visokim ustaškim dužnostnicima izabrao je zbirnike za grad Karlovac i to: za Dubovac Frica Kaclera, za Baniju Milana Juranić, za unutarnji dio grada Mirka Mikac, predsjednika kotarskog suda, za njihove pobočnike izabrani su prof. Mirko Zelenika, Milan Tomljenović, Alojz Poglajn, Janko Kučinić, Milan Jakovčić i Franjo Jakičić.

IZ NAŠICA

U kotaru Našice održan je zadnjih dana niz ustaških skupština i sastanaka po raznim selima i trgovištima. Tako je u Feričancima bio održan vrlo uspjeli sastanak seljaka iz sela Feričanci i okolice, nakon čega je obavljena prisega pripadnika pripremne ustaške bojne. Ovoj svečanosti prisustvovao je i pouzdanik logora u Našicama Cvitan Hripko, zapovjednik ustaške bojnice logora Našice Ivan Karlović. Tom prigodom održan je članovima pripremne ustaške bojne kratak govor, u kome je bilo izneseno bit i značenje osnivanja ustaških bojni po raznim hrvatskim selima. Nakon ovih svečanosti obišli su spomenuti ustaški dužnostnici okolna sela, da vide rad i napredak u djelovanju ustaških organizacija. Tom je zgodom takodjer i u Podgoraču izvršena prisega pripremne bojne. Nakon prisege pripremne bojne u Podgoraču, pošli su ustaški dužnostnici u selo Budince, gdje je osnovana ustaška ustrojba. Za pouzdanika tabora odredjen je S. Biljanić.

IZ OSIJEKA

Nedavno se ustaški stožer, logor i tabor smjestio u jednu zgradu u ulici Ante Trumbića. U subotu poslije podne obavljen je blagoslov ove zgrade, u kojoj su sada skupljeni predstavnici ustaškog pokreta za Veliku župu Baranja i koja će biti rasadište ustaške misli za našu ravnu Slavoniju. Blagoslov je izvršio župnik Josip Miković. Na ovoj svečanosti bili su prisutni svi ustaški dužnostnici i predstavnici vlasti, medju ostalima stožernik Ćiril Kralj, koji je tom zgodom pozdravio prisutne kratkim govorom, u kome je medju ostalim iznio u kratkim crtama život i rad ustaša-povratnika u emigraciji. Na koncu je govorio načelnik Ivan Movrin, koji je naglasio kako ustaške vlasti složno rade s vlastima grada i ostalih oblasti u Osijeku.

IZ TUZLE

Ustaški pokret na području Velike župe Usora i Soli cvate iz dana u dan. Zasluga je to stožernika Velike župe Usora i Soli nadporučnika Poglavnikove Tjelesne Bojne Stjepana Šute. U najkraće vrijeme sredjene su prilike na vodećim mjestima ustaškog pokreta u pokrajini, gdje su ta pitanja iz tehničkih razloga još bila nerješena. Da bi se ustaštvo što više raširilo medju stanovništvom Velike župe Usora i Soli, izdao je stožernik proglas na sve čestite Hrvate, u kojem je medju ostalim rekao i ovo: ... »Nezavisna Država Hrvatska je ustaška. Ustaše su ovu državu stvorili i oni je moraju takodjer braniti i izgradjivati, pa upravo se zato moraju u ustaškim redovima okupiti sve naše narodne snage, ali istovremeno medju ustašama mogu biti samo oni, koji su najbolji i najpošteniji. Ustaše nikoga ne sile u svoje redove i njima nije stalo do toga, koliko ih je pristupilo pokretu, nego kakvi su. Ustaša može biti samo pošten čovjek... Nezavisna Država Hrvatska je zemlja rada i reda. U ustaškoj Hrvatskoj svatko mora naći rada i svaki od svoga rada mora imati dovoljno za pristojan život. A od rada jednako su nam potrebni rad seljaka, radnika i školovanog čovjeka. Braćo Hrvati muslimanske i katoličke vjere, svi zajednički pod vodstvom Poglavnika izgradjujmo i branimo milu nam domovinu. Javljajte se svojim logornicima i tabornicima za pristup u ustaški pokret i velikopripremne ustaške bojne«.

IZ BJELOVARA

Stožernik velike župe Bilogora u Bjelovaru uputio je poziv svim Hrvatima u starosti od 18 do 40 godina, da se upišu u ustašku pripremnu bojnu. Ovaj poziv naišao je kod svih gradjana grada Bjelovara kao i okolice na podpuno razumjevanje, pa se svijesni Hrvati spremno odazivaju pozivu svoga stožernika i uvrštavaju se u redove pripremne ustaške bojne. U proglasu je stožernik naglasio važnost i svrhu osnivanja ustaških bojni po raznim mjestima, naglasivši, da je počašćenje za svakog Hrvata služiti u ustaških redovima Poglavniku i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

PREGLED DOGODJAJA

U domovini

— Poglavnik je primio novogodišnje čestitke diplomatskog zbora u Zagrebu u kojem su bili prisutni u prvom redu poslanik velikog Njemačkog Reicha preuzv. Siegfried Kaschee, s njemačkim generalom u Zagrebu Gleise von Horstenau-om, poslanik Kraljevine Italije preuzv. Raffaele Casertano s glavarom talijanske vojničke misije u Zagrebu generalom Oxilijem, zatim madjarski poslanik preuzv. Franjo pl. Marossy, rumunjski poslanik preuzv. Dimitrije Buzdugan, bugarski poslanik preuzv. dr. Jordan Mečkarov, španjolski poslanik don Vicenze dr. Gonzales y-Amar della Torre i slovački poslanik preuzv. dr. Josef Cieker. Tom je zgodom Siegfried Kaschee održao pozdravni govor, na koji je Poglavnik odgovorio slijedećim riječima:

Preuzvišeni! Preuzvišenosti!

Zahvaljujem Vam na čestitkama i dobrim željama, koje izraziste meni i cijelom hrvatskom narodu za Novu Godinu.

U minuloj godini doživio je hrvatski narod oživotvorenje svog najvišeg cilja, uspostavu Nezavisne Države Hrvatske.

Sile osovine, Njemačka i Italija, slomile su na bojnom polju državu, koja je u sklopu versailleskog sistema držala hrvatski narod u ropstvu, proti kojem se cijeli hrvatski narod u odlučnim travanjskim danima digao kao jedan čovjek, i time su omogućile naše oslobodjenje. Priznanjem nezavisnosti naše države pružiše joj mjesto u novom poredku, koji se stvara u ovom svjetskom ratu. Priznanje sa strane Madžarske, Slovačke, Rumunjske, Bugarske, Japana, Španjolske, Finske, Kine, Mandžukua i Danske te pristup Hrvatske Trojnom paktu i Ugovoru proti komunističkoj internacionali, uvrstio je našu uskrslu državu u zajedničku frontu europskih država i sila istočne Azije. Nerazdruživo vezana s tom nepobjedivom frontom mladih naroda, Nezavisna Država Hrvatska po svojim vojnicima sudjeluje već od prvih tjedana svoje uspostave na bojnom polju u borbi proti zajedničkom neprijatelju, proti boljševizmu, koji je potpomognut izdajom anglosaskih plutokracija htio uništiti sve europske narode.

U ovoj godini, koja će stajati u znaku neumoljive borbe europskih naroda za slobodu i za svoja životna prava, hrvatski će narod kao nosilac Nezavisne Države Hrvatske sve svoje snage uperiti na to, da poveća svoj udio u zajedničkoj borbi za pobjedu, koli na bojnom polju, toli sa svim svojim gospodarskim i proizvodnim snagama, znajući, da će pobjeda osigurati procvat Europe i pružiti trajno jamstvo za slobodu, nezavisnost i svestrani napredak hrvatskog naroda u njegovoj vlastitoj nezavisnoj državi.

Na pomolu nove godine hrvatski se narod s neprolaznom zahvalnošću sjeća pomoći, koje su mu sile Osovine, Italija i Njemačka, pod vodstvom svojih velikih vodja Ducea i Führera, te sve ostale prijateljske nacije pružile kod stvaranja i kod izgradnje naše državne nezavisnosti.

S dubokom hvalom prema suverenima, vladama i narodima prijateljskih država spajam toplo priznanje za Vas, preuzvišena gospodo, kao predstavnike prijateljskih naroda, što ste poduprli i podupirete s iskrenom sklonošću i velikim razumijevanjem naš rad.

Neka Svevišnji u novoj godini udijeli svoj blagoslov našim narodima nerazdruživo povezanim u borbi za pobjedu našeg prava i za sretnu budućnost.

— Na srednjoškolskom igralištu u Klaićevoj ulici obavljena je u nedjelju prije podne na veoma svečan način druga prisega novaka svih vrsti oružja zagrebačke posade. Prisegi su prisustvovali počasni satovi ustaške časničke škole domobranske akademije, veliki zbor časnika na čelu sa zapovjednikom cjelokupne kopnene snage generalom Štancerom. Tom je zgodom održao general Štancer govor u kome je naglasio, da je došao svečan i radostan čas, kada će pripremljeni svetom službom božjom položiti prisegu pred svojim zapovjednicima. Imate čast — rekao je general Štancer — da položete ovu prisegu pred starim zastavama prijašnjih slavom ovjenčanih hrvatskih pukovnija, pod kojim su zastavama vojevali vaši predci, vaši ocevi, a možda i vaša starija braća, noseći ih od pobjede do pobjede. Na svim ratištima — rekao je dalje general Štancer — po ljutoj zimi i žarkom ljetu odoljevao je hrvatski vojnik i borio se smjelo i hrabro. General Štancer veliča na koncu junačka djela i požrtvovnost momaka dočasničke škole u Bosni i naglašuje kako oni nisu ostavljali ni svojih ranjenika, nego su po 20 km. daleko nosili svoje drugove, ranjene na polju časti. General Štancer pozvao je još novake, da se ugledaju u primjer naših ustaša i potiče ih da budu hrabri kao i oni. Slijedite primjer — rekao je general Štancer — vaših hrabrih djedova i budite dostojni i hrabri sinovi svog hrvatskog naroda. Nakon govora generala Štancera obavljena je svečana prisega novaka, a zatim je bio priredjen veličanstven mimohod.

15. o. mj. započela je nova sabirna akcija u svim sjedištima kotarskih oblasti, koje se nalaze sjeverno od Save i Kupe. Doglavnik i Vojskovodja Slavko Kvaternik naglasio je, da je uvjeren, da će svi svijesni Hrvati diljem cijele domovine doprinijeti svoj doprinos za hrabru hrvatsku vojsku, koja se bori na dalekim istočnim poljanama i u brdima naše Bosne.

S ratišta

— Vrhovno zapovjedništvo njemačke oružane snage objavilo je ovih dana slijedeći izvještaj: Na Krimu i na južnom odsjeku istočnog bojišta vlada neznatna bojna djelatnost. Bojni i sunovratni zrakoplovi potopili su u pomorskom području od Sevastopolja i Feodozije jedan prevozni brod od 4.000 brt. i oštetili dva veća trgovačka broda, kao i jedan laki krstaš zgoditcima bombe. Pred istočnom obalom Crnog mora jedan je daljnji trgovački brod zaplijenjen.

— Uslijed opće japanske navale na poluotok Baptang Amerikancima je odsječena svaka mogućnost za uzmak. Amerikanci na taj način ne mogu uzmaći s Filipina, a sudbina vojske generala Mac Arthura jest zapečaćena. Amerikanci ne će imati mogućnost da potroše pričuve živeža, u svojim obrambenim postajama, koje su navodno predvidjene za dvije ili tri godine.

— Japanske čete zauzele su Kuala Lumpur. Prema vijestima iz Šanghaja Kuala Lumpur pao je za nepuna 24 sata.

— Započeo je japanski napadaj na Nizozemsku Indiju, pa su Japanci veliki broj svojih četa iskrcali na Tarakanu i Minahasu. Prema naknadnim vijestima približila se Tarakanu u subotu noćna flota japanskih prevoznih brodova praćena od krstaša, te je tokom noći počelo iskrcavanje. Tom je prilikom japansko izvješće javilo iskrcavanje japanskih četa na Celebesu, o kojima nijesu još stigli potanji podatci.

— Na istočnom bojištu vode se najžešće borbe izmedju osovinskih sila s jedne strane i očajnog otpora boljševika s druge strane. Glavni stan Vodje Reicha javlja, da je jedna bitnica dalekometnog topništva ratne mornarice bombardirala Dover s velikim uspjehom. Osim toga potopile su podmornice jedan britanski razarač u Atlantiku, a drugi jedan torpediran je u Sredozemnom moru. Prigodom pokušavanja iskrcavanja sovjetskih četa na Krimu izgubio je neprijatelj 600 mrtvih vojnika i 1.300 partizana, 203 zarobljenika palo je u naše ruke. Zarobljeno je osim toga mnoštvo ratnog materijala.

— 11. siječnja uvečer pogodila je jedna podmornica torpedom brod nosač zrakoplova Sjedinjenih Država tipa »Lexington« od 33.000 tona na moru prema zapadnoj obali Havajskih toka.

Sebičnost Londona prepušta Europu boljševizmu

Engleska politika prema europskim narodima

Engleska se zadnjih stotinu godina nastojala prikazati čitavom svijetu kao čuvarica europske prosvjete i uljudbe, te kao tvrdjava slobode i prava, napose za europske narode. To je englesko prikazivanje bilo posvema lažno, kao što je bilo lažno i englesko prikazivanje njezine politike prema Europi i drugim krajevima svijeta. Pravu Englesku i njezine namjere najbolje prikazuju mnogobrojni ratovi, koje je ona vodila u prošlom i ovom stoljeću s Europom, odnosno s pojedinim europskim narodima. Pravu sliku Engleske pruža i t. zv. opiumski rat, kao i postupanje Engleza s Burima, a da i ne govorimo o Versaillesu i držanju Engleske u zadnjih 20 godina, posebice u razdoblju, kad je europskim narodima nudila svoje »garancije«. Engleskoj nikada nije bilo stalo do Europe, do europske prosvjete i uljudbe, do europskih naroda, do slobode i samostalnosti malih naroda, nego jedino, što je Englesku pokretalo, bila je njezina nezasitna sebična korist na štetu svih naroda i kontinenata.

Kada se mlada Europa, preporodjena snagom mladih naroda, počela oslobadjati engleskih okova, kao i engleskog skrbništva, tada je Engleska upotrijebila sva sredstva, koja bi mogla uništiti mlade europske narode, te je tako postala uzročnikom sadašnjeg rata. Engleska je i u ovom ratu mislila ići onim putem, kojim je i nekada išla. Sve su njezine namjere i nakane išle samo zatim, da se za njezine sebične interese bore drugi, napose pak europski narodi. Njezine su namjere u prvim početcima donekle bile i uspjele, ali doskora su bili svi njezini planovi uništeni sjajnim udarom mladih europskih snaga, dakako na čelu s njemačkim narodom i s Velikim Njemačkim Reichom. Taj udarac Velikog Njemačkog Reicha bio je tako velik, da je doveo do otrežnjenja svih onih, koji su još bili zavedeni raznim glasovima i planovima Londona. Položaj je postao takav, da u Europi nije više bilo ni jednoga naroda, kao ni jedne države, koja bi vodila borbu s Velikim Njemačkim Reichom i s osovinom na svoj uštrb, a u račun Engleza. U to je vrijeme Europu još ugrožavao samo jedan zakleti neprijatelj europske prosvjete i uljudbe, (to je bila Sovjetska Rusija, koja je spremala udarac u ledja mladim europskim narodima u najpogodnijem času), ali je u tome spriječen brzom odlukom Führera Velikog Njemačkog Reicha. Upravo u tom času dolazi do jednog iznenadjenja. Engleska, koja se do onda prikazivala nositeljicom starih načela i neprijateljicom sovjetskog boljševičkog sustava, sklapa preko noći vojnički pakt sa sovjetima. U tom je djelu Engleske stoljetno političko načelo: može se suradjivati i sa zakletim neprijateljem svega, samo ako se mogu zaštititi ili povećati engleski probitci. Tada je Engleska govorila čitavom svijetu, da ima sa sovjetima samo jedan zajednički cilj i to zapravo samo ratni cilj: uništiti neprijatelja. Kako se moglo i očekivati, od čitavog tog vojničkog saveza nije bilo nikakvih velikih koristi, posebice pak ne za sovjete, kojima je njemačka oružana snaga već u prvom početku zadala smrtonosne udarce. No ni rat protiv Engleske nije u istom vremenu ni malo zastao, nego je Engleska i nadalje dobivala udarac za udarcem.

Upravo na koncu prošle kalendarske godine započela je Engleska velikom diplomatskom ofenzivom, koja joj je donijela same poraze, kao što su joj donosile i njezine vojne ofenzive. Churcill je otputovao u Washington, te tamo doživio iznenadjenje, da je Australija bez znanja Churchilla i Londona zatražila zaštitu Sjedinjenih američkih država, te stvarno, a gotovo i formalno istupila iz zajednice britanskog imperija. General Wawell polazi na Daleki Istok, te on kao predstavnik »vladarice mora«, podjeljuje sektore obrane s drugim svojim saveznicima, što nije samo udarac engleskom prestižu, nego i pravo priznanje, da je Engleska posve nemoćna tamo, gdje bi morala biti kičma njezine imperijalne, a napose pak vojničke i pomorske snage. Istovremeno putuje engleski ministar vanjskih poslova Eden u Moskvu na pregovore s Molotovom i Staljinom, te dosadašnji vojnički pakt izmedju Engleske i sovjeta pretvara na najveće zgražanje cijelog prosvijećenog svijeta u — politički pakt.

Kad je Eden polazio u Moskvu, londonske su krugovalne postaje na svim jezicima širile članak jednog londonskog dnevnika o budućoj Europi i utjecaju pojedinih država na Europu i europski život. U tom se članku izričito govorilo, da će, ako dodje do poraza Njemačke, u budućoj Europi igrati isključivu ulogu samo dvije države: Engleska i Sovjetska Rusija. Znajući vrlo dobro, da to svijet ne može ni zamisliti obzirom na različitost engleskog i sovjetskog sustava, londonski su listovi pokušali prikazati, kako je moguća suradnja dviju očito suprotnih sustava: engleskog i sovjetskog. Rat je, iznosi se u tom članku, izmijenio mnoge stvari u sovjetskom sustavu, a isto tako i u engleskom. Narodi će nakon pobjede saveznika birati za svoje unutrašnje uredjenje jedan ili drugi sustav koji su već približili. Tako je pisao taj londonski list, a krugovalne su postaje raširivale to njegovo pisanje, kako bi se javnost pripravila na ono, što će biti utanačeno u Moskvi.

Nas ne zanimaju potankosti toga englesko-sovjetskog ugovora, jer od toga i onako ne će biti ništa, jer nema ni govora o englesko-sovjetskoj pobjedi. Želimo samo ustanoviti neke činjenice:

1.) Engleska je uvijek do sada naglašavala, da se bori za slobodu »silom potlačenih« europskih naroda. Sada ona te narode i njihove države prepušta Sovjetskoj Rusiji na milost i nemilost.

2.) London je, kao i sve samozvane engleske vlade, uvijek naglašavao, da će svaki narod imati unutrašnje uredjenje onakovo, kakovo sam želi. Sada medjutim sam London na usta svog novinstva i krugovalnih postaja širi po čitavom svijetu, da će ti narodi Europe, u koliko bi imali svoju državu dobrostivom odlukom jedinih gospodara Europe, Engleske i Sovjetske Rusije, morati imati onakovo unutrašnje uredjenje, kakvo ima Moskva, odnosno London.

3.) Engleska je do sada trubila svijetu, da se bori za ravnopravnost medju narodima i za njihovu potpunu državnu nezavisnost, te je nudila obilne »garancije«, a sada glasno i jasno očituje, da bi — ukoliko pobijede sovjeti i Englezi — u Europi u svim važnim europskim stvarima odlučivale jedino i isključivo Sovjetska Rusija i Engleska, dakle bez europskih naroda.

4.) Iz gornjih činjenica proizlazi, da je Engleska konačno otkrila svoje prave karte, te da je, radi sumnjive zaštite nekih svojih sebičnih probitaka, čitavu Europu sa svom njezinom uljudbom prodala sovjetskom barbarstvu.

No Engleska će zajedno sa Sovjetskom Rusijom na gornje želje dobiti stvaran odgovor udruženih naroda Europe. Odgovor, koji zaslužuju!

ym.

POGLAVNIKOVE ODREDBE

o stegovnom ustaškom sudu

§ 1.

Osniva se Stegovni sud Glavnog ustaškog stana sa sjed.štem u Zagrebu za vršenje stegovne sudbenosti u smislu ove odredbe:

1. nad svim Doglavnicima,
2. nad svim poglavnim pobočnicima,
3. nad svim povjerenicima Glavnog ustaškog stana,
4. nad svim odjelnim upraviteljima Glavnog ustaškog stana,
5. nad svim nadzornicima Glavnog ustaškog stana,
6. nad svim nadstojnicima odsjeka Glavnog ustaškog stana,
7. nad svim stožernicima i
8. nad svim stožernim pobočnicima.

§ 2.

Stegovni sud Glavnog ustaškog stana nadležan je za istraživanje, sudjenje i kažnjavanje stegovnih prestupaka ustaških dužnosti, koje počine osobe, navedene u § 1. ove odredbe, izuzevši prestupke i zločine u smislu kaznenog zakonika od 27. siječnja 1929.

Pod Stegovni sud Glavnog ustaškog stana podpada svaka u § 1. ove odredbe navedena osoba:

1. koja se riječju ili djelom ogriješi o ustaška narodna, politička, kulturna ili vjerska načela i zasade;
2. koja se oda piću, kartanju ili razbludnom životu,
3. koja zloupotrijebi svoj službeni položaj, ustašku odoru ili oružje, odnosno osobnu iskaznicu;
4. koja se ogriješi o stegovne dužnosti prema svojim predpostavljenim ili uopće prema položajem starijim dužnostnicima;
5. koja svojim nastupom krnji ustašku stegu ili bratsku uzajamnost;
6. koja se kao nedostojna uvuče u ustaške redove;
7. Koja zlonamjerno prešuti kakav prestupak ili zločin svoj ili druge koje osobe, navedene u § 1. ove odredbe, ili takvoj osobi svojim svjedočanstvom, odnosno preporukom, pomogne uvući se u ustaške redove;
8. koja se ne pokori nalogu ili ne izvrši nalog predpostavljenog ili položajem starijeg ustaškog dužnostnika, ako je izdani nalog službenog značaja i
9. koja kleveće kojeg pripadnika »Ustaše«, hrvatskog oslobodilačkog pokreta, ili mu svijesno naškodi.

§ 3.

Kazne stegovnih prestupaka ustaških dužnosti jesu:

1. ukor,
2. oduzeće oružja na stanovito vrijeme,
3. oduzeće odore i osobne iskaznice na stanovito vrijeme,
4. lišenje čina i
5. odpust ili isključenje iz ustaških redova.

U koliko osudjena osoba za vršenje ustaške službe dobiva novčana beriva, mogu joj ova biti djelomično ili podpuno uskraćena u savezu s kojom od gore navedenih kazni.

§ 4.

Na čelu Stegovnog suda Glavnog ustaškog stana stoji pročelnik.

Pročelnika, odnosno njegova zamjenika, imenuje na neodredjeno vrijeme Poglavnik ili onaj, koga Poglavnik za to odredi, i to iz redova ustaških dužnostnika, navedenih u § 1. ove odredbe, a na prijedlog Glavnog ustaškog stana.

Stegovni sud Glavnog ustaškog stana sudi u vijeću, koje se sastoji od predsjedatelja, odnosno njegova zamjenika, i četvorice članova vijeća, odnosno njihovih zamjenika, te perovodje.

Predsjedatelja, odnosno njegova zamjenika, i osam članova vijeća, odnosno njihove zamjenike, imenuje na neodredjeno vrijeme Poglavnik ili onaj, koga Poglavnik za to odredi, i to iz redova viših ustaških dužnostnika, a na prijedlog Glavnog ustaškog stana. Predsjedatelj ili dva člana vijeća moraju biti svršeni pravnici.

Izmedju imenovanih sastavlja pročelnik suda odnosno njegov zamjenik, vijeće za svaki pojedini slučaj. Najmanje dva člana vijeća ne smiju imati niži činored od optuženika. Pročelnik suda dužan je brinuti se, da Glavni ustaški stan predloži Poglavniku predsjedatelja, odnosno njegova zamjenika, i odredjeni broj članova vijeća, odnosno njihovih zamjenika.

Ostalo osoblje suda postavlja pročelnik, odnosno njegov zamjenik.

§ 5.

Optuženiku pristoji pravo tražiti izuzeće predsjedatelja i članova vijeća, ako postoje opravdani razlozi sumnje u njihovu nepristranost. O tome, da li postoje opravdani razlozi sumnje u nepristranost predsjedatelja i članova vijeća, odlučuje pročelnik suda, odnosno njegov zamjenik.

Predsjedatelj i članovi vijeća, odnosno njihovi zamjenici, dužni su sami odkloniti sudjelovanje u radu vijeća u slučaju, koji traži ili opravdava njihovo izuzeće.

§ 6.

Nakon podnesene prijave, ili po saznanju počinjenog stegovnog prestupka, pročelnik suda, odnosno njegov zamjenik, ili po njegovoj odredbi jedan član vijeća vrši izvide i prikuplja dokazna sredstva, nakon čega pročelnik suda, odnosno njegov zamjenik, odredjuje sudbenu raspravu, na koju se pismeno pozivlju predsjedatelji i članovi vijeća, optuženi i predloženi svjedoci.

Ako predsjedatelj vijeća nakon proučenja istražnih spisa stekne uvjerenje, da nema mjesta stegovnom postupku, bilo uslijed pomanjkanja stvarnih dokaza, bilo uslijed očite nekrivnje optuženika, imade on u tajnoj sjednici vijeća predložiti obustavu stegovnog postupka protiv optuženika, a taj svoj prijedlog imade stvarno i uvjerljivo obrazložiti. Ako vijeće takav prijedlog većinom glasova prihvati, imade se stegovni postupak protiv optuženika obustaviti. Raspravni tok takvog obustavnog prijedloga, kao i odluka vijeća o tom prijedlogu, imade se zapisnički ustanoviti.

§ 7.

Svakom optuženiku dopuštena je osobna obrana, a može se u svoju obranu pozvati za svjedoke, koji će na raspravi, a po potrebi već i u istrazi, preslušati, ako predhodno dadu zapisničku izjavu, da će iskazati čistu i pravu istinu, te da za svoj svjedočki iskaz primaju i snašaju svu odgovornost.

(Nastavit će se).

POGLAVNIK JE IMENOVAO STOŽERNIKA VELIKE ŽUPE CETINA

U smislu točke 3., 4., 8. i 13. ustava Ustaše, hrvatskog oslobodilačkog pokreta, imenujem ustašu Miroslava Markotića, nadporučnika ustaške vojnice, ustaškim stožernikom stožera velike župe Cetina sa sjedištem u Omišu.

Imenovani mora poduzeti sve, što je potrebno za konačnu provedbu ustaške organizacije i pripremne vojnice, te Glavnom Ustaškom Stanu podnijeti prijedlog za imenovanje ostalih dužnostnika.

Za Dom — Spremni!

Dano u Glavnom Ustaškom Stanu

Poglavnik:

DR. ANTE PAVELIĆ, v. r.

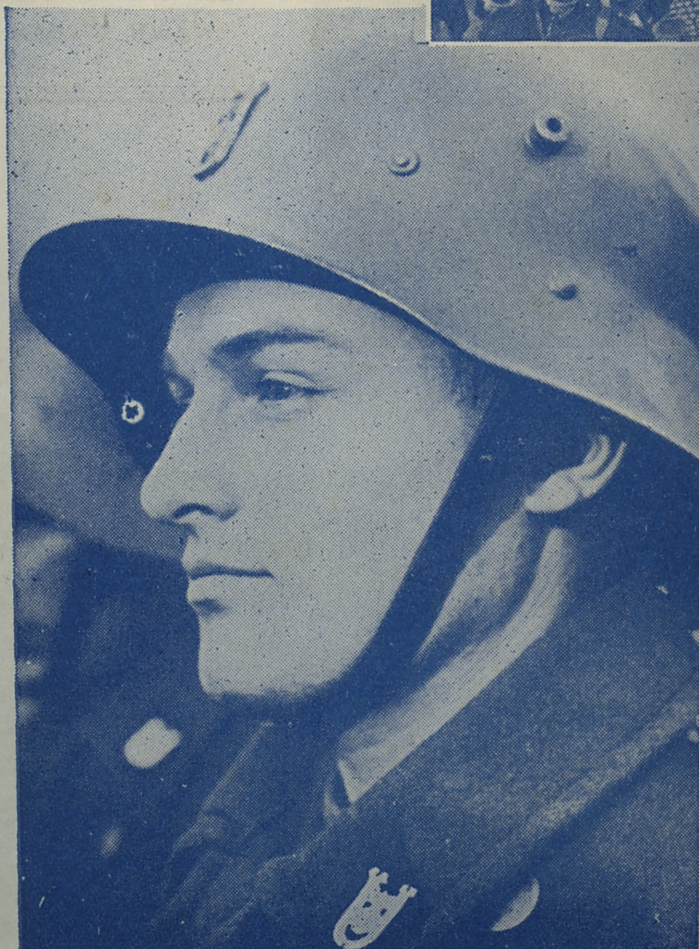
»Ustaša« vijesnik hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta. Izdaje Glavni Ustaški stan. Predstavnik i ravnatelj: Mijo Bzik, poglavni pobočnik. Urednik Stanislav Polonijo, ul. biv. Kr. Marije 2. Brzoglas: 24-371. — Uprava: Starčevićev trg br. 6; brzoglas 48-60; ček. račun 30.499. — Izlazi tjedno. — Pojedini broj stoji 2.— Kune. — Pretplata: mjesečno 8.— Kuna, četvrtgodišnje 24 Kune, polugodišnje 48.— Kuna, godišnje 96.— Kuna. — Tisak: Tiskare Matice hrvatskih akademičara, Zagreb, Ilica 54; za tiskaru odgovara Stanislav Janzon, Kustošija Vatrogasne stube broj 8 — Rukopisi se ne vraćaju



POGLAVNIK PROMATRA MIMOHOD ČETA



NAŠE ČETE NASTUPAJU





TEMELJ SVAKE VRIJEDNOSTI JE RAD





RAD NA SREDIDBI NAŠIH RIJEKA

GRADNJA NOVE CESTE IZGRADNJA NOVE HRVATSKE

